

LIETUVIAI ATKAKLIAI PRIEŠINASI RUSAMS

UŽDRAUDĖ SIŪSTI ŽINIAS APIE ORGANIZUOTAS LIETUVIŲ KOVAS

Lietuvoj partizanai naikina ūkininkus, dirbančius sovietiškuose kolektyvuose

PARYŽIUS, lapkr. 10 d. — Lietuviai atkakliausiai priešiniasi okupacinėms sovietų jėgoms, rašo Joseph Newman, Chicago "Sun-Times" korespondentas, kelis metus praleidęs Maskvoje.

Maskvoje dirbusiems užsienio korespondentams sovietų cenzoriai uždraudė siųsti užsienin žinias apie Lietuvoje vykusių maistą prieš okupacines sovietų karo jėgas. Žinios buvo imamos iš pačių komunistų Lietuvoje leidžiamos spaudos.

1948 metais kelis mėnesius Lietuvoje leidžiama komunistinė "Tarybų Lietuva" kalbėjo apie "buržuazinius nacionalistines bandas", besikilojančias iš vienos vietos į kitą ir žudančias ūkininkus, kurie dirbo kolektyvizuotame sovietų ūkyje. Tuo pačiu metu sovietų spauda vedė kampaniją prieš Romos Katalikų kunigus, turinčius įtakos minėtame krašte.

RUSAI PRISIJUNGĖ PABALČIO VALSTYBES

Trys Pabalčio valstybės — Lietuva, Latvija ir Estija — gali būti pavyzdžiu, rodančiu laisvoms pasaulio tautoms sovietų sistemos reikšmę.

Trims Pabalčio respublikoms rusai neleido vaidinti satelitinį valstybių vaidmenį. Okupantai tuojau jas prisijungė prie Sovietų Sąjungos.

Sovietų konstitucijos 13-tas paragrafas sako, kad kitos valstybės laisva valia gali įstoti Sovietų Sąjungon, bet sovietų valdžios elgesys rodo, kad įjungimas gali būti padarytas ir prieš gyventojų valią. Vos praėjo du mėnesiai nuo Pabalčio kraštų okupacijos, sovietų valdžia pareikalavo, kad jie taptų Sovietų Sąjungos nariais.

PABALTYJE VEIKIA TIKTAI VIENA PARTIJA

1944 metų rudenį rusams atėmus iš vokiečių Pabalčio valstybes, Maskva jas ir vėl įjungė į Sovietų Sąjungą.

Šiandien, praėjus penkeriems metams, prijungimo darbas beveik baigtas.

Pabaltijis dabar yra paverstas į planuotą, monopolinę valstybę, turinčią vieną (komunistinę) partiją ir vieną balsą; vieną kandidatų sąrašą rinkimuose, kad nesuklystų, už ką turi balsuoti; vieną profesinę sąjungą, dabojančią, kad būtų išpildytos valdžios paskirtos darbo normos; kolektyvinę ūkio sistemą, kuri verčia žmones daug gaminti valstybei ir labai mažai pačiam sau; didelę ir gerai veikiančią policiją ir valstybės kontroliuojamą spaudą bei radiją.

VISUR PRAVEDĖ ŽEMĖS KOLEKTYVIZACIJĄ

Visos trys Pabalčio respublikos daugumoje buvo žemės kraštai, todėl ir svarbiausioji problema buvo žemės ūkio kolektyvizacija pagal sovietišką sistemą. Ji buvo pravesta šitokiu būdu:

1. Pirmiausia paskelbta, kad niekas nelies privatinės nuosavybės (1940 m. birželio mėnesį tai paskelbė Estijos žemės ūkio ministeris).
2. Ateinantį mėnesį nacionalizuota žemė.
3. Pravesta žemės reforma, duodanti bežemiems valstiečiams žemės sklypus "amžinon nuosavybėn".
4. Paneigti gandai, kad valstybė ir vėl atims išdalytus žemės sklypus ir vers ūkininkus

stoti į kolektyvinius ūkius.

5. Sudarytos tokios gyvenimo sąlygos, kad ūkininkas yra priverstas atiduoti savo žemę, į kurią jis turėjo "amžinos nuosavybės" teises, ir stoti į valstybės remiamus kolektyvinius ūkius.

Iki šio meto Lietuvoje kolektyvizuota tik 33% ūkių.

VALSTYBĖ ATIMA KOLEKTYVŲ DERLIŲ

Apie 40% kolektyvinių ūkių derliaus atima valstybė, mokėdama valdžios nustatytas žemas kainas. Nuo 20 iki 25% atima vadinamos traktorių stotys, kurios pagelbsti suarti laukus.

Kitos dalys turi būti atiduotos skirtiems pareigūnams ir parduotos laisvoje rinkoje, kad galėtų išgyti kolektyvui būtinai reikalingų prekių. Tik tai maža likusi dalis išdalinama tarp kolektyve dirbančių ūkininkų.

Kokio dydžio yra ūkininkams skiriama dalis, matyti iš Estijoje įtaisyto pavyzdinio "Johannes Muro" kolektyvo. Šiame kolektyve, atkėjęs valstybei ir kitiems pareigūnams, liko tik 410 kilogramų javų. Pavertus šiuos javus pinigais, kiekvienas kolektyvo narys būtų gavęs tiek, kiek nepriklausomos Estijos laikais žemės ūkio darbininkas būtų uždirbęs į vieną mėnesį.

Kokią naudą turi gyventojai, savu noru ar prievarta prijungti prie Sovietų Sąjungos, netenka aiškinti, baigia savo pranešimą korespondentas.

Sovietų narliaiviai sudaro pavojų

LONDONAS, lapkr. 10 d. — Adriatikos juroje įrengta sovietų narliaivių bazė sudaro didelį pavojų visam Viduržemių jūros laivynui. — Šiandien lordų rūmams pareiškė lordas Templewood.

Jis turįs žinių apie Saseno srityje įrengtą galiną sovietų bazę. Saseno yra pietinėje Albanijoje, nelabai toli Graikijos.

Sovietų narliaiviai jau šiandien plaukioja Viduržemių jūroje. Iš Rusijos nuolat gabenami nauji prietaisai Saseno bazei sustiprinti.

—Washingtono aerodromo tarnautojas Tigner pripažįsta, kad jis galėjęs nepranešti Bolivijos lakūnui apie artėjantį pavojų. Vietoj vieno mygtyko, jis galėjęs paspausti kitą.

Paryžiu suvažiavę ministeriai

Paveiksle matome (iš kairės į dešinę) sekretorių Dean Acheson, britų užsienio ministrį Ernest Bevin ir prancūzų ministrį Robert Schuman. Trys ministeriai, padėjęjų patariamai, svarstė Vokietiją liečiančius klausimus.

"U. S. STEEL" SUTINKA SUDARYTI PENSIJŲ FONDA DARBININKAMS

John L. Lewis neatvyko į Cyrus Ching kviestą pasitarimą, atstovus pasiųs pirmadienį

PITTSBURGH, Pa., lapkr. 10 d. — "U. S. Steel" korporacija šiandien sutiko sudaryti pensijų fondą 25 metus išdirbusiems ir 65 metų sulaukusiems darbininkams.

Šiandien korporacijos atstovai, advokatų lydimi, buvo susitikę su CIO plieno unijos vadovybe. Tuo tarpu nepaskelbtos pasitarimų smulkmenos, bet vyrauja įsitikinimas, kad netolimoje ateityje ir didžiausios plieno bendrovės darbininkai grįš į darbą.

TARIASI SU KITOMS BENDROVĖMS

CIO prezidentas Philip Murray laukia pranešimų iš atstovų, kurie tariasi su kitomis plieno bendrovėmis.

Pačios didžiosios, išskyrus "U. S. Steel", jau susitarė dėl naujos darbo sutarties. Yra likusių visa eilė mažų bendrovėlių, kuriuose dirba po 10 ar 20 tūkstančių darbininkų. CIO atstovai tariasi su jomis.

Visos sutinka sudaryti pensijų fondus, pagrindan imamas "Bethlehem" korporacijos susitarimas.

John Lewis nevažiavo į Washingtoną

WASHINGTON, D. C., lapkr. 10 d. — Tvirtinama, kad John L. Lewis išvažiavo iš Chicago, bet jis nepasirodė Washington, kur federalinės valdžios tarpininkas Cyrus S. Ching buvo jį iškvietęs į pasitarimą.

Ching tikėjosi šiandien pradėti pasitarimus naujai angliakasių sutarčiai, bet angliakasių atstovai neatvyko. Ching gavo tokią telegramą iš Lewiso:

"Ching, Darbo Departamentas, Washington, D. C. Tamstos telegrama gauta. Angliakasių atstovai bus tamstos įstaigoje pirmadienį, 2:30 valandą. Lewis".

CHING REIKALAUJA PASIAIŠKINTI

Cyrus Ching, gavęs tokią neaiškia angliakasių unijos prezidento telegramą, tuojau pareikalavo paaiškinimo.

Ching tikėjosi šiandien susitikti su Lewisu ir kasyklų pavartintojais, kad galėtų pra-

dėti pasitarimus, tuo tarpu Lewis nieko nesako apie ketvirtadienio pasitarimą.

Ching pasiuntė Lewis papildomą telegramą, o pats tuojau nuskubėjo į Baltuosius Rūmus, kad galėtų pasitarti su prezidento Trumano darbo reikalų patarėju Steelman.

ANGLIAKASIAI JAU GRĮŽTA Į DARBĄ

Lewis pasiuntė antrą telegramą, kurioje aiškina, kad iki pirmadienio angliakasių unijos atstovai negalės pradėti pasitarimų, o pirmadienį, jei Ching nieko kito nepraneš, jie bus tarpininko įstaigoje.

Tuo tarpu angliakasiai pradėjo darbą.

Meningitas plinta neturte, nešvarojo

NEW YORK, N. Y., lapkr. 10 d. — Meningitas labiausiai plinta purvinose ir blogai ventiliuojamose lūšnose, — sveikatos atstovų konvencijai pareiškė Dr. Bernard M. Blum.

Paskutiniu metu padarytos studijos sako, kad smėgėnu plėvės uždegimas labiausiai plinta tose vietose, kur žmonės gyvena labai blogose higiejos sąlygose, ypač reikia vengti susikimšimo ir šalčio.

Gydytoai sako, kad meningitas dažniausiai atsiranda Amerikos juodųjų apgyventose vietose.

—Du kiniečių lėktuvai vakar apšaudė iš Sanchajaus uosto plaukusį britų laivą, bet nepataikė. Kiniečiai nori, kad britai nevežtų komunistams reikalingų prekių.

Sekretorius J. Krug atsistatydino

WASHINGTON, D. C., lapkr. 10 d. — Vidaus reikalų sekretorius Julius Krug šiandien atsistatydino.

Manoma, kad jo vieton bus paskirtas Chapman, dabartinis sekretorius pavaduotojas.

Tvirtinama, kad prezidentas Trumanas buvo nepatenkintas sekretoriaus pozicija krašto turty tvarkymo klausimu.

Vėliausios Žinios

—Elbė yra skaitoma JAV vakarų apsaugos linija, — Paryžiu suvažiavusiems ministeriams pareiškė sekretorius Dean Acheson. —JAV nesipriešins Vakarų Vokietijos apginklavimui, jos apginkluos 30 prancūzų divizijų ir padės Vakarų Europai apsiginkluoti, — buvo Achesono žodžiai ministeriams. Kingsbury Smith ima visą atsakomybę už šiuos pareiškimus.

—JAV sutiko leisti parduoti Titui 40,000 statinių aviacijai reikalingo gazolino.

—Bolvijos kap. Bridoux tvirtina, kad jo motoras buvo sugedęs. Jis paprašęs leidimo nusileisti. Jam liepta sekti besileidžiantį lėktuvą, daugiau jis nieko negirdėjęs. Jokių aerodromo pranešimų jis negavęs.

—Valstybės departamentas pareikalavo tuojau paleisti Mukdene suimtą J. V. konsulą Angus Ward ir kitus 3 konsulatarnautojus.

—Sovietų valdžia atomo energiją naudoja kalnams versti, dideliu kanalu kasti, sausiams plotams laistyti, bet ne karui, — politiniam komitetui vakar pareiškė Andrei Višinskis. Vienas atstovs užklauskė, kodėl rusai bijo parodyti vedamo darbo.

—Cyrus Chung pranešė John Lewisui, kad pirmadienį jis negalės susitikti su angliakasių atstovais, nes jam teks spręsti kitas streikas.

—Vakar prezidentas pasirašė proklamaciją, kuri lapkričio 24 d. skelbia Padėkos Dieną.

Nėrė iš 10,000 pėdų aukštumos

ARLINGTON, Ore., lapkr. 10 d. — Kariškas lėktuvas vakar nėrė iš 10,000 pėdų aukštumos, bet neužušė nė vieno jame likusio kariškio.

Bandydams išskridęs lėktuvas nepajėgė skristi, ledai aptraukė motorą ir sustabdė. Trys įgulios nariai išsoko parašiutais, vienas užsimušė, kiti sveiki. Lėktuvas nusileido sudygusių rūgių lauke ir sustojo.

—Du čekų diplomatai vakar išplaukė iš New Yorko. Čekų konsulas patenkintas JAV gyventojais, bet jam nepatinkanti valdžia. Jis tvirtina, kad JAV valstybėse nėra laisvės.

—Dulles buvo karo kurstytojas, todėl New Yorko gyventojai jo neišrinko į senatą, — aiškina Berlyne leidžiama sovietų spauda.

—Švedija gamina pačius moderniausias lėktuvus, skrendančius po 600 mylių į valandą.

—Komunistų karo jėgos artėja prie Chungkingo. Kiniečių štabas sako, kad dvi valdžios divizijos perėjo pas komunistus, todėl jiems ir pavykė pralaužti frontus.

—Čekų valdžia įsakė Australijos laikraštiniui John Fisher ir jo žmonai tuojau išvažiuoti iš krašto.

—Pranešimai iš Washingtono sako, kad Prancūzija ir Didžioji Britanija gaus daugiausia ginklų iš JAV. Dabar eina pasitarimai šiuo reikalu.

—Premjeras Atlee mano, kad tikrai ilgesnės darbo valandos gali duoti britams reikalingas dulierių atsargas.

-JV NEKELS AUKSO KAINOS,-VAKAR PAREIŠKĖ PREZIDENTAS TRUMANAS

Baltieji Rūmai nieko negirdėjo apie naujus atomo bombos sproginėjimus sovietų Rusijoje

WASHINGTON, D. C., lapkr. 10 d. — JAV nekels aukso kainos, — šiandien laikraštiniams pareiškė prezidentas Trumanas. Paskutinėmis savaitėmis pradėjo skliti gandai, kad JAV valdžia rengiasi pakelti aukso kainas.

—Kol aš būsiu JAV prezidentas, aukso kainą nesikeis, — paaiškino prezidentas. Jis pridėjo, kad ir finansų sekretorius yra priešingas aukštesnės aukso kainoms.

Pastebėta, kad spekuliantai, ypač užsieniškiai, pradėjo supirkinėti aukšą. Jie mano, kad jis pabrangs.

NEGIRDI APIE SPROGINĖJIMUS RUSIJOJE

Kitas laikraštiniškas užklauskė apie naujus atomo bombos sproginėjimus sovietų Rusijoje. Prezidentas Trumanas sako, kad jis nieko apie tai negirdėjęs, šiuo reikalu negavęs jokio naujo pranešimo.

Prezidentas sako, kad jo administracija yra pasiryžusi tęsti abiejų partijų užsienio politiką. Jis nieko negalvojęs apie naują paskyrimą rinkimus pralaimėjusiam republikonų lyderiui John Foster, Dulles.

TIKISI GERESNIŲ SANTYKIŲ SU RUSIJA

Prezidentas pareiškė įsitikinimą, kad netolimoje ateityje pagerės santykiai su Sovietų Sąjunga. Prezidentas sako, kad jis ir jo administracija nori geresnių santykių.

Prezidentas pasakė, kad Bolivija kvietė jį atvažiuoti į sve-

čius, bet jis nemano, kad galės išvažiuoti.

Valstybės departamentas svarsto planą aplankyti Pakistaną.

Tikisi baigti Paryžiaus konferenciją

PARYŽIUS, lapkr. 10 d. — Amerikos, britų ir prancūzų užsienio ministeriai tikisi šiandien vakare baigti trumpą konferenciją.

Ministeriai pakvietė Belgijos, Olandijos ir Liuksemburgo ministerius į bendrą posėdį, kad galėtų aptarti Vakarų Vokietijos reikalus.

Dar nežinomi trijų ministerių nutarimai. Pasakojama, kad Robert Schuman šiandien vakare nori pasitarti su kabineto nariais apie padarytus nutarimus.

NUTARĖ NEARDYTI VOKIEČIŲ DIRBTUVIŲ

Oficialiai nepaskelbta, bet tvirtinama, kad užsienio ministeriai nutarė tuojau sustabdyti vokiečių karo dirbtuvių ardyną, kol bus paruoštas naujas planas šioms reikalaus tvarkyti.

Baigus Vokietijos problemas, ministeriai aptars Jugoslavijos klausimą.

Pasakojama, kad ministeriai kreipė ypatingo dėmesio į paskutinį dienų sovietų manevrus. Maršalo Rokosovskio primetimas Lenkijai yra surištas su Vokietijos politika.

KOLUMBIJOJ PASKEBTAS KARO STOVIS, EINA ŽUDYNĖS

Pirmadienį New Yorke prasidės sovietų agento V. Gubičevio ir Coplonaitės byla

BOGOTA, Kolumbija, lapkr. 10 d. — Kolumbijos prezidentas Mariano Ospina Perez šiandien paskelbė karo stovį visame krašte.

Paskutinėmis dienomis įvyko keli kruvini susirėmimai tarp liberalų ir konservatorių partijų narių. Liberalai vyrauja parlamente, o prezidentas yra konservatorius, todėl ir vyksta nesuspėjimai.

Krašte eina rinkiminė kampanija, bet labai dažnai vartojami revolveriai.

RINKIMAI VYKS LAPKRIČIO 27 DIENĄ

Ospina Perez tvirtina, kad prezidento rinkimai įvyks, kaip iki šio meto buvo skelbta, lapkričio 27 dieną. Karo stovis nepakenks rinkimams.

Liberalų partija savo kandidatu buvo pastatiusi Darío Echandia. Turėdama galvoje paskutinį dienų įvykius, ji nutarė rinkimuose nedalyvauti. Prezidentas tvirtina, kad rinkimai vis tiek įvyks.

Kolumbijos sostinės gatvėse matosi ginkluoti kareiviai ir tankai. Prezidentas davė didelę galią gubernatoriams.

—Premjeras Nehru pasiekė Londoną ir pasakė kalbą studentams.

Gubičev staigiai užmiršo angliškai

NEW YORK, N. Y., lapkr. 10 d. — Vakar visus prajuokino staigus Valentin Gubičevio užmiršimas kalbėti angliškai.

Ankstyvesniuose teismo posėdžiuose Gubičev kalbėjo gana gerai angliškai, o šiandien pareiškė, kad jis kalbės tikta rusiškai.

Teisėjas tuojau surado vartėjų ir pranešė Gubičevui, kad pirmadienį jo byla bus nagrinėjama. Gubičev neturėjo jokio advokato. Šiandien teisėjas jam paskyrė vieną New Yorko advokatą.

RUSAS NORI, KAD JO NETEISTŲ

Šiandien Gubičev pareiškė teisėjui William Bondy, kad jis yra diplomatas, JAV teismas negalys jo teisti.

Teisėjas Bondy jam priminė, kad šis klausimas jau anksčiau buvo išspręstas. Gubičev neturi jokių diplomatinų privilegijų, jis turės aiškintis teisme apie slapty žinių.

Teismo posėdyje buvo jau nu-teista Judith Coplon.

—Rusų sudaryta Rytų Vokietijos respublika nutarė grąžinti naciams visas pilietines teises.

KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS

London, Ont.

Persiorganizuojama P. L. Bendr. pagrindais

Spalio 30 d. įvyko gausingas Londono lietuvių bendruomenės visuotinis susirinkimas, kurį sukviėtė iniciatoriai. Kadangi buvusios bendr. skyriaus vadovybė yra išsiskaldžiusi ir belikusiam vienam, kad ir daug geros valios turinčiam pirm. p. Skvarnavičiui, sunku bebūvo veikti.

Susirinkimą atidarė Dr. A. Kaveckas, kuris ir buvo išrinktas prezidentu pirmininku susirinkimui praversti, sekretoriui pakviesta p. K. Lechavičiūtė.

Išsiaiškinus apie sunkiai besivystantį Londone lietuvių veikimą ir iš pasikalbėjimų paaiškėjusio priežastims, prieita išvados dėl mūsų bendruomenės persiorganizavimo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pagrindais, pasiskelbiant Londono apylinkė ir veikti neutraliai, iki išsiliėjimo į Pasaulio Liet. Bendruomenę. Nors Kanadoje pats Centras dar nesudarytas, bet reik tikėtis, kad artimiausiu laiku jis atsiras. O pirmieji šio darbo talkininkai bei rėmėjai ir bus tie neutralieji, kaip jau pasisakė ir pasiskelbė pirmasai Norandos, Que. skyrius ir dabar ar ne bus antrasis — Londono, Ont.

Tuo kviečiama ir daugiau taip pasekti, kad esamieji centrai jaustų ir skaitytų su faktais paskubėjimui P. L. B. Centru sudaryti.

Perskaicius priimtuosius P. L. Bendr. laikin. nuostatus, susirinkimas vienbalsiai priėmė nutarimą persiorganizuoti į P. L. Bendr. Londono apylinkė. Sekė slapto balsavimu valdybos rinkimai ir revizijos komisijos. Pagal balsų daugumą išrinktieji čia pat pirmajame savo posėdyje pareigoms valdyboje pasiskirstė: A. Potasius, I. pirmininkas, Dr. A. Kaveckas, II. pirmininkas (vice), K. Makajuskas, sekretorius, inž. A. Kulviņskas, kasininkas; O. Tomkevičiūtė, narys meno rei-

kalams, ir I - narys kandidatas ir korespondentas — A. Kojelaitis, II - narys kand. — P. Pranaitis.

Revizijos K-ja: V. Ūsas-pirmininkas, A. Mikolanytė, B. Dragūnevičiūtė — nariai ir A. Kalnėnas — I - kand., Sabaliauskas — II - kandidatas.

Pirm. Potasius patiekė sumanymą kas mėnesį šaukti susirinkimą, kad geriau bendrai pasitarti bei išsiaiškinti, geresnei veiklai išvystyti.

Linkėtina Londono Liet. Bendruomenė vieninai ir nuoširdžiai dirbti tėvynės išlaisvinimo labui, o Valdybai gražios darbuotės ir sėkmės, jungiant visus apyl. lietuvius vieningon lietuviškon šeimon.

SKAUDI NELAIMĖ

Š. m. spalio mėn. 30 d. anksti rytą, kuriant krosnį ir užsidegus bei sproguš benziniui, labai smarkiai apdegė ir po dešimt valandų baisių kančių mirė Zigmās Birbalas.

Velionis dirbo Long Lac Pulp & Paper Co. miškakirčių stovykloje. Staigus gaisras sunaikino ir mažą namelį, kuriam gyveno trys lietuviai miškakirčiai. Kiti du darbo draugai Albertas Braumanas ir Stasys Zdanavičius išsigelbėjo išsokdami pro langą, bet jų visas turėtasis turtas žuvo. Jie liko tik su naktiniais drabužiais.

Velionis buvo gimęs Lietuvoje, Tauragės apskrityje. Į Kanadą atvyko 1947 metais. Kiek žinoma, giminių Kanadoje nepaliko, bet jei atsirastų pretenduojančių į jo paliktuosius pinigus bankė bei darbuotojė, tie asmenys platesnių informacijų gali gauti pas Albertą Braumaną, 20-th Camp, Long Lac Pulp & Paper Co., Long Lac, Ont., Canada.

Velionis turėjo nemažai draugų ir pažįstamų Hamiltono, Ont., todėl jo draugų rūpesčiu jo palaikai į ten pervežti palaidoti. Jo palaikus iš Geraldton, Ont. į Hamiltoną, Ont. palydėjo ir laidotuviems daugiausia rūpinosi Albertas Braumanas, Stasys Zdanavičius, Petras Kazlauskas ir Stasys Masalskis.

—Benius K. Vasaris

Los Angeles, Cal.

RIMTO POBŪDŽIO VAKARAS

Los Angeles lietuviai iškilmingai minės Dr. Vinco Kudirkos mirties 50 metų sukaktį.

T. M. D. 8 toji kuopa kviečia visus L. A. lietuvius dalyvauti mūsų brangaus patrioto, rašytojo-poeto Dr. V. Kudirkos minėjimo vakare, kuris įvyks šio mėnesio lapkričio 19 d., šeštadienį, 7:30 val. vakare, Patriotic Hall, 1816 South Figueroa st., Los Angeles.

Bus pateikta rimta ir įdomi programa, nušviečianti velionies gyvenimą ir jo darbus tėvynei Lietuvai. Paskaitas apie V. Kudirką skaitys buvęs Lietuvos generolas Stasys Raštikis ir p. Barauskas. Abudu seneniai atvykę iš tremties. Jauna lietuvių tremtinė deklamuos V. Kudirkos eilėraščius, gi vietos meno mėgėja Adelė Nausėdas skaitys porą kūrinių iš V. K. satyros.

Dainininkė HELEN BARTUSH-SWAGGART kėlė tik grįžo iš Chicago, kur praleido savo atostogas pas tėvus. Bus ji solistė programoje lapkričio 19 d. V. Kudirkos minėjimo vakare.

Muzikalių programos dalį išpildys du pirmaeiliai artistai —tai mūsų mylimoji dainininkė Helen Bartush-Swaggart ir neseniai iš tremties atvykęs muzikas Aleksandras Kučiūnas. Tai bus puiki kombinacija aukšto laipsnio talentų.

Apie gerbiama dainininkę L. A. lietuviams jau nėra reikalo daug pasakoti, nes ji jau daug kartų yra juos žavėjusi savo būrūti į darbą visus, be pažiūrų skirtumo. "Lietuvių Informacijų" biuletenio, anglų zonos kultūros žurnalo "Zingniai" įkūrėjas ir redaktorius, vienintelių tremtyje mokytojų kursų įsteigėjas ir vedėjas težiņojo vieną tikslą: Nepriklausomą Lietuvą. Lietuvių kalbos mylėtojas, lietuvių kalbos brangintojas, plunksnos žmogus, pedagogas Petras Būtėnas tyli, be reklamos, darbo bitė. Nežiūrint, kad jis 1946 metais paliko Flensburgą, jo kultūrinio darbo pėdsakai visam laikui toje

Muzikas ALEKSANDRAS KUČIŪNAS, Lietuvos Valstybės Operos dirigentas ir akompanistas, neseniai atvykęs į Los Angeles, dalyvauja lapkričio 19 d. V. Kudirkos minėjimo vakare.

Aleksandras Kučiūnas taipgi išpildys ketelį kūrinių piano solo. Tai tikrai bus maloni lietuviams staigmena. Asmenyje A. Kučiūno L. A. lietuviai susilaukė brangaus turto meno ir kultūros dirvoje.

Šio vakaro svarbumas ir programos dalyvių turtingas parinkimas turi sudominti kiekvieną lietuvi. Tikimasi, kad tą vakarą Patriotic Hall bus pilnutėlė V. Kudirkos gerbėjų. Vieta Patriotic Hall, 1816 So. Figueroa; laikas lapkričio 19 d., šeštadienį, 7:30 val. vakare.

PAMIRŠTAS PAMINĖJIMAS

Dienraštis "Draugas" kruopščiai stengiasi paminėti kiekvieno kultūrininko atvykimą iš Vokietijos į Ameriką, jų nuopelnus kartais net pervertindamas, bet nepamiršo atvykimo anglų zonos kultūrininko, kuris ne savo asmens reklamai

Net graudu man darėsi, kaip jis džiaugėsi savo vieninteliu turtu — knygomis, jas man rodydamas. Jis iki vėlybos nakties pasakojo apie pirmosios tremties sunkiausias metus, jo praleistus Rusijoje, Voronče, bolsėvikų revoliucijos verpeuose, net pamiršdamas apie daug žiauresnę antrąją tremtį. Tuomet ir nepagalvojo, kad dar šiais metais abu būsimie naujame kontinente.

Kalbinkas Petras Būtėnas tokiu tremtyje visuomet buvo. Kai ten, pasilikusiose DP stovyklose, žmogus kartais neįsąsūdavo tvirtos žemės po kojomis, taip atrodydavo viskas prasta, palaidota, nesugražinama. Petras Būtėnas tremtyje mums keldavo entuziazmą, jis būdavo, "lyg ažuolas driūts prie Nemunėlio". Tolerancijos žmogus, gerbiąs, suprantąs ir įvertinęs diametriškai priešingą galvoseną. Štai kodėl man, socialistui, malonu paminėti kultūrininko ir kalbinko Petro Būtėno atvykimą į U.S.A.

Šias eilutes rašant vaizduotėje stovi Danijos pasienyje prisiglaudęs tolimasai Flensburgas, kuriame mes su juo kartu gyvenome. Kokios neaprašomai vertingos buvo mūsų gyvenimo sąlygos "Timm—Krueger" vardo mokyklos patalpose, pirmaisiais po kapituliacijos metais. Vienanė kambaryje gyvenome 18 žmonių. Bet jam nekliudė dirbti, kolonijoje subūrti į darbą visus, be pažiūrų skirtumo. "Lietuvių Informacijų" biuletenio, anglų zonos kultūros žurnalo "Zingniai" įkūrėjas ir redaktorius, vienintelių tremtyje mokytojų kursų įsteigėjas ir vedėjas težiņojo vieną tikslą: Nepriklausomą Lietuvą. Lietuvių kalbos mylėtojas, lietuvių kalbos brangintojas, plunksnos žmogus, pedagogas Petras Būtėnas tyli, be reklamos, darbo bitė. Nežiūrint, kad jis 1946 metais paliko Flensburgą, jo kultūrinio darbo pėdsakai visam laikui toje

Būkim ten visi! Įėjimas nemokamas.

L. A. Lietuvis.

tremtinių kolonijoje paliko žymę.

Šių metų, sausio mėnesį, man nuvykus į Diepholz'ą, kur Petras Būtėnas gyveno, radau jį šaltame kambaryje gyvenantį, kojas šildantį prie elektrinės plytelės, apsvilkusį kolchozininko švarką. Stovyklos Administracija turėjo sau patogius kambarius, kur ir šildymas veikė, o kunigėliai, kurių stovykloje buvo net 6, atskirą vokiečių karininkų buvusį namą, kurį visi stovyklos gyventojai "Vatikanu" vadino. Tik šis kultūrininkas buvo užmirštas ir į buvusį vonios kambarį apgyvendintas. Kambaryje grindys buvo cementinės. Jis viską sudėjo ant staliuko, ką turėjo, kaip brangiąsias svečias norėdamas pavaišinti. Net graudu man darėsi, kaip jis džiaugėsi savo vieninteliu turtu — knygomis, jas man rodydamas. Jis iki vėlybos nakties pasakojo apie pirmosios tremties sunkiausias metus, jo praleistus Rusijoje, Voronče, bolsėvikų revoliucijos verpeuose, net pamiršdamas apie daug žiauresnę antrąją tremtį. Tuomet ir nepagalvojo, kad dar šiais metais abu būsimie naujame kontinente.

Sėkmės, garbingas Tautiet, naujame krašte. Tegu būnie lengvesnė karčioji tremties dalis. Ir toliau Jūs rodykite mūsų žmončėse vienas kito didesnę meilę ir toleranciją.

Br. Dirmys

Galter Product Co. pirmininkas Jack Galter medicinos instituto ligininės reikalams paaukojo 10 tūkstančių dolerių vaikų širdies ligų tyrimui.

Tam reikalui jis žada kasmet duoti po 10 tūkstančių dolerių.

Padėka

Tremties vargų prislėgtos, išdrįsime ieškoti pagalbos pas užjūrio lietuvius, ir neapsivylimė, nes mums buvo ištiesta dosni Chicago Kupiškėnų Drjos ranka.

Geraširdžių Kupiškėnų Draugijai liksime visada dėkingos, nes ji padėjo mums iš sunkaus tremties gyvenimo Vokietijoje atvykti į JAV.

Didžiausią, žodžiais neišreiškiamą, padėką tariame mūsų geradariams p. p. Balchunams, kurie mus Vokietijoje šelpė siuntiniais, o čia teikia pastogę ir globą. Už jų nuosirdumą, lietuvišką dosnumą ir tikrą tremtinio vargų atjautimą sakome nuosirdžiausią acū, kuris yra, deja, per mažas atsidėkoti už visą gerą, ką mes iš jų patyrėme.

Taip pat esame labai dėkingos p. Markui, kuris savo mašina atvežė mus ir mūsų daiktus iš stoties, ir p. Marytei Jokubauskienei, padėjusiai surasti darbą ir sušelpusiai drabužiais.

Malonūs kupiškėnai ir toliau nepamiršta tremtyje vargstančiųjų. Jau nevienam jų dosni ranka pasiuntė siuntinį ir parašė sutartis. Jeigu daugiau tokių, artimo nelaimės tikru nuosirdumu atjauniančių, žmonių būtų, greitai nebektų tremtinių Vokietijoje.

Visada dėkingos
P. Jankevičienė ir N. Jankevičiūtė

PRASIDĖS DARBAI

Turima viltis, kad dėl streiko nutraukti darbai Inland Steel Co., East Chicagoje ateinančių pirmadienį bus pradėti iš naujo.

Tikima, kad iki tam laikui tarp darbdavių ir darbininkų bus sutartis naujai pasirašyta.

Naujos Dantų Plates
PADARO EKSPERTAI
TECHNIKAI
Naujus dirbtinų dantis padarome moksliskai Geriausias darbas ir medžiaga. Mes darome plokšteles tik pagal Illinois registruotų dantistų išpaudas. Plokšteles pataisome ir periliuojame greitai. Visas darbas garantuojamas.
CHICAGO DENTAL LABORATORY
1720 W. CHICAGO AVE.

NUO UZSISENEJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti, ir naktimis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos niešni ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekte LEGULO Ointment. Jų gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos ECZEMA. ŠIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos, vadinamos ATHELETIC FOOT. sustabdo džiūvimo odos ir perplyšimą tarpširdžių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išvirsinių odos ligų.
LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo marasų, perštamių ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiskite money order į:
LEGULO, Department J
4847 W 14th St Cicero 50, Ill

ZOLES - ŠAKNYS
Pas mus visada galite gauti sekančių Zolių ir Šaknų, svarais, pusę svaro arba mažiau, ir prisunciamie į namus.
Paragvaju Arbatą, svar...\$1.25
Medvegia Zievės, svar...\$1.50
Čemeryčia Šaknys, svar. \$1.50
Valerijono Šaknys, svar. \$2.00
Pelynų Zolė, svaras...\$2.00
Europos Ramunių Ziedai svaras...\$2.50
Trukzolių, svaras...\$3.00
Nervazolių Šaknys, sv...\$5.00
Ginseng Šaknys dėl visos sveikatos ir jaunystės, svaras...\$20.00
ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
SO. BOSTON 27, MASS.

BAIKITE SAVO KANČIAS
arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ejo iš kartos į kartą. Sudėtas grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.
Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 2—(\$1.25) — sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, arthritės bei lumbago daugelio dekingų žmonių.
Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 5—(\$1.25)—nuo galvos slogos. Ši arbata turi cimos Zievės ir tuoj veikia.
Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 12—(\$1.25)—nuo kosulio ir krūtinės užsikimšimo. Labai veikli ir vaikams galima saugiai duoti.
Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17—(\$1.00)—GARSIOJŲ Skilvio Arbata teikia greitius rezultatus skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sumormuoja.
STANIS Analgetis SALVE—(\$1.00)—duoda STEBĖTINUS rezultatus, kai vartojama nuo neuritis, sciatica, reumatizmo ir arthritės, krūtinės, nugaros skaudėjimo ir užsikimšimo. Reikia trinti raumenis nuo drebulio, slogų ir šaltų kojų. Staiga susigeria į odą ir ilgai laikosi šilma. Svelmima ir akstina kraujo apytaką, tokiu būdu išlaško kūne susirinkusius nuodus.
Ateikite arba atsiskite "money order". Gaunama geresnioje apptiekose arba Wieboldt krautuvsė.

Z. G. STANIS COMPANY
2822 Archer Ave.
CHICAGO 8, ILL.

"NAUJENOS"—NEISSEMIAMAS ZINYNŲ IR ISMINTIES SALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

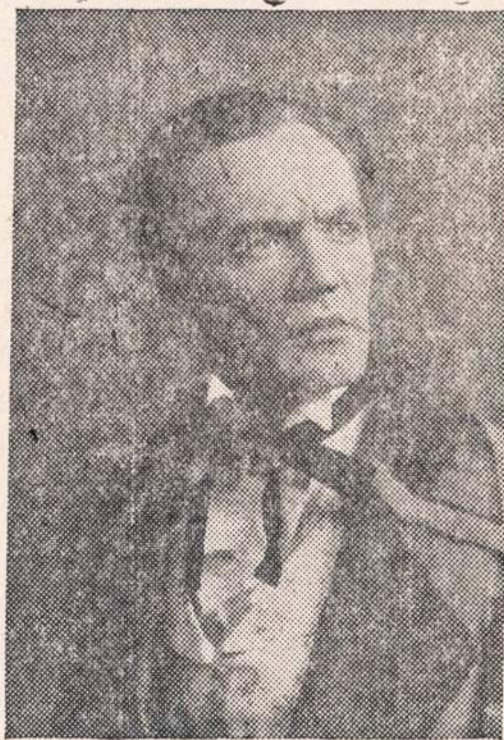
Daugiausia apie Kanadą ir Lietuvą žinių duoda neparlinė ir nesrovinė—patriotiñė
"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"
8-nių puslapių didelio formato savaitraštis, redaguojamas modernišku, Lietuvos laikraščių pavyzdžiu, būdu.
KAINA: Visur užsienioje 3 doleriai 50 centų, Australijoje — 4 doleriai.
ADRESAS:
"Nepriklausoma Lietuva", 3A, Fourth Ave., Ville Lasalle, Montreal, Que., Canada.

"HELP" PRODUKTAI NĖRA SUPIRKINĖJAMI EUROPOJE, BET SIUNCIAMI TIESIOG IŠ KANADOS SVARBU VISEMS
Jie rašo ir dažnai nedrįsta priminti tai, ko labiausiai tikisi iš Tamstos. Žinome, kad Tamsta neturite laiko ir žymiai brangiau kainuoja pačiam siuntinio išsiuntimas, negu mums. Paveskite atsakyti ir pradijinti Tamstos artimajį "HELP" firmai.
HELP siuntiniai siunčiami greičiausiu Kanados pašto laiviniškystės keltu (dvi tris savaites).
HELP pilnai garantuoja už siuntinio pristatymą adresatui; kiekvienam atveju prisutacia Tamstai pakviotą orderį. Dingimo atveju grąžinami pinigai.
SVENCIŲ SIUNTINYS TIK \$10
5 sv. grynų kiaušinių taukų
2 sv. degintos kavos pupelių
2 svarai cukraus
1 svaras kucių alyvos
1 svaras grietinės
1 sv. šokolado, plytelėmis
1 svaras kiaušėnos mėsos
2 gabalai tautletinio muilo
1 pakelis mielių
20 st. Kalėdoms žvakucių
SIUNTINYS Nr. 1—\$8.95 (20 svarų)
5 sv. grynų kiaušinių taukų
2 sv. degintos kavos pupelių
5 svarai cukraus
2 svarai kiaušėnos mėsos
1 svaras grietinės
1 svaras ryžių
1 svaras kakavos
Užsakymus siųskite savo gimtąja kalba:
HELP Registered
P. O. BOX 777 PLACE D'ARMES, MONTREAL 1, QUE., CANADA.

Muzikas ALEKSANDRAS KUČIŪNAS, Lietuvos Valstybės Operos dirigentas ir akompanistas, neseniai atvykęs į Los Angeles, dalyvauja lapkričio 19 d. V. Kudirkos minėjimo vakare.
Aleksandras Kučiūnas taipgi išpildys ketelį kūrinių piano solo. Tai tikrai bus maloni lietuviams staigmena. Asmenyje A. Kučiūno L. A. lietuviai susilaukė brangaus turto meno ir kultūros dirvoje.
Šio vakaro svarbumas ir programos dalyvių turtingas parinkimas turi sudominti kiekvieną lietuvi. Tikimasi, kad tą vakarą Patriotic Hall bus pilnutėlė V. Kudirkos gerbėjų. Vieta Patriotic Hall, 1816 So. Figueroa; laikas lapkričio 19 d., šeštadienį, 7:30 val. vakare.

CHRYSLER - PLYMOUTH
TIESIOGIS FABRIKO DYLERIS
Pamatykite ir pirkite vėliausius naujus Chrysler ir Plymouth automobilius nupigintomis kainomis. Pristatoma tuojau.
Balzekas Motor Sales, Inc.
"U WILL LIKE US"
4030 ARCHER AVENUE
Telefonas: Virginia 7-1515

PLANINGAS TAUPYMAS
NEŠA GERĄ PELNĄ
TAUPLYK NORS MAŽAI, BET REGULIARIAI
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
2202 W CERMAK ROAD CHICAGO 8, ILL. JOHN J. KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747

KAZYS VESOTAS,
Jonas Dundulis

KAZYS STEPONAVIČIUS,
režisierius ir "Pirmyn"
choro vedėjas

Matysime 5 Veiksmų Meilės Drama

'IŠ MEILĖS'

VAKARĄ RENGIA

NAUJIENOS

PETRONELE
PETRAIČIŪTĖ-MILLER,
vaidina Sorės rolę

ONA SKEVERIŪTĖ-
STEPHENS,
vaidina Danutės rolę

"PIRMYN" CHORAS DALYVAUJA DRAMOJE "IŠ MEILĖS"

KASTĖ RADISAUSKIENĖ,
Dundulienė—motina

JONAS DAMBROS,
žydas Leiba

1949 M. SEKMADIENI, LAPKRIČIO-NOV. 13 D.

SOKOLU SALĖJE

SALĖS ADRESAS: 2337 SOUTH KEDZIE AVENUE - NETOLI 22-ros GATVĖS

VALERIA OKUNIS,
vaidina kaimietės rolę

"PIRMYN" CHORO VADO-
VAUJAMOS VAIDINA
GERIAUSIOS SCENOS MENO
JĖGOS — CHORAS IR
ARTISTAI

ĮĖJIMO MOKESTIS \$1.25
(taksai įskaitomi)

IDA KAIRIŪTĖ-MATIKONIS,
tarnaitė Onutė

DURYS ATSIDARO 2:00 VAL.
PO PIETŲ

PROGRAMA PRASIDĖS 3:30
PO PIETŲ PUNKTUALIAI

PO PROGRAMOS — ŠOKIAI
ABEJOSE SALĖSE

ALDONA NUGARUS,
Barbutė

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CA 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
\$7.00 per year in Canada	
\$7.00 per year outside of Chicago	
\$9.00 per year in Chicago	
5¢ per copy	
Užsakymo kaina:	
Chicagoje—paštu: \$9.00	
Metams	\$9.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Vienam mėnesiui	.90
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	4c
Savaitė	25
Mėnesiui	90
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	2.00
Užsieniuose:	
Metams	\$10.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmdienius. Leidžia Naujienos Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telef. Canal 6-8500. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Karo Paliaubos

Prieš 31 metus, kaip šiandien, pasibaigė pirmasis pasaulio karas. Vokietija, kurią tada valdė kaizeris, pasidavė be sąlygų, atsidėdama karą laimėjusių Santarvės valstybių malone. Karo paliaubos prasidėjo 1918 m. lapkričio 11 d. 11 val. ryto.

Po to sekė taikos derybos ir sekančiais metais buvo pasirašyta Versalyje taikos sutartis. Bet derybos ėjo ne su pralaimėjusia karą Vokietija, o tarp pergaleusių valstybių. Jos pačios negalėjo susitarti dėl taikos sąlygų.

JAV prezidentas Wilsonas buvo paskelbęs, dar kamui beinaant, savo garsiuosius "punktus", išdėstydamas būsimos taikos pagrindus, ir visi sąjungininkai buvo sutikę juos priimti. Taika turėjo būti "be pergaletojų ir nugalėtojų", be aneksijų ir kontribucijų ir su apsisprendimo teise pavergtomis tautomis.

Bet kai Vokietija padėjo ginklą, prasidėjo kivičiai pergaletojų tarpe. Karo metu Europos valdžios buvo davusios viena kitai įvairių prižadų. Amerikos valdžia nieko nežinojo apie tuos slaptus susitarimus ir prez. Wilsonas atsisakė juos pripažinti.

Jungtinės Valstybės negeidė sau nei svetimų teritorijų, nei pinigų. Wilsonui daugiau už viską rūpėjo įsteigti Tautų Sąjungą, kuri galėtų palaikyti taiką pasaulyje. Kad Europos valdžios jo idėjai pritartų, jisai buvo priverstas sutikti su jų reikalavimais, prieštaraujančiais jo paskelbtoms taikos dėsniams.

Versalio taikos sutartyje, kuri buvo pakišta vokiečiams pasirašyti, buvo ir karo kontribucijos (pavadintos "reparacijomis"), ir aneksijos. Tautinio apsisprendimo principas irgi nebuvo visur pritaikytas.

Tai iššaukė daug kartaus nusivylimo visuose kraštuose. Viltys, kad tokių baisių skerdynių daugiau nebus, nublanko. Pagaliau, JAV senatas atmetė Tautų Sąjungą ir Amerika pasitraukė iš Europos, palikdama jos valdžioms tęsti savo rietenas.

Karą laimėjusios valstybės nesugebėjo įsteigti tvirtos taikos. Todėl, vos praėjus dviem dešimtmetį, kilo antras ir dar baisnis karas.

— x —

Šiandien yra minimos karo paliaubos, bet ne antrojo, o pirmojo pasaulio karo. Sustojus antrajam karui, pergaletojai negalėjo susitarti net dėl datos, kada jisai pasibaigė.

Praėjo daugiau kaip ketveri metai nuo to laiko, o taikos dar nėra.

Šį kartą sabotuoja taikos pastangas daugiausia Rusija, kuri 1918-19 metais buvo bejėgė ir negalėjo nei pakenkti, nei padėti Vakarams. Antrasis karas davė progą Rusijai išplėsti savo galią toli į vakarus ir į rytus. Ji pasidarė nebesukalbama.

Kaip pirmajame kare prezidentas Wilsonas, taip antrajame prezidentas Rooseveltas suformulavo pagrindinius dėsnius teisingai ir pastoviai taikai. Rooseveltas taip pat, kaip ir Wilsonas, sumanė įsteigti pasaulio tautų organizaciją. Bet pasikartojo senoji istorija.

Norėdamas padaryti Rusiją vakarų demokratijų draugu, velionis Rooseveltas davė jos valdovams nuolaidų, prieštaraujančių Atlanto Čarteriui. Kad Rusijos diktatoriai sutiktų dėtis prie Jungtinių Tautų steigimo, buvo duota jiems dar daugiau nuolaidų.

Ilgainiui paaiškėjo, kad tos nuolaidos savo tikslo nepasiekė. Jos tikrai užaugino ragus Rusijos diktatūrai. Taikos su demokratiniu pasauliu ji nenori. Ji ir negali gyventi su juo taikoje!

Negali dėl to, kad taika būtų peilis po kaklu totalitariniam despotizmui, kuris iki šiol neįstengė padaryti taikos nė su savo žmonėmis. Valdžia, kuri pasilaiko smurtu ir terorui, yra priversta nuolat gaminti konfliktų ir pavojaus atmosferą savykiuose su kitomis valstybėmis, nes kaip gi ji galėtų pateisinti savo nežmonišką politiką krašto viduje?

Padėtis po antrojo pasaulio karo daug blogesnė, negu ta, kuri buvo po pirmojo. Nėra ne tik taikos, bet nėra nė tikrų karo paliaubų. Atvirą karą pakeitė paslėptas, "šaltasis" karas.

Amžinai tęstis jisai, žinoma, negali. Bet kuo jisai pasibaigs, šiandien niekas neapsiima pranašauti. Pagyvensime, pamatysime.

Liidna, kad reikia pripažinti, jogei žmonija moka muštis, bet dar neišmoko gyventi sutikime ir ramybėje.

APŽVALGA

NORI "IŠLAISVINTI" REPUBLIKONŲ PARTIJĄ

Vidurinių Vakarų republikonai, kaip ir buvo laukta, džiaugiasi, kad New Yorko gubernatoriaus kandidatas į JAV senatą John Foster Dulles pralaimėjo. Jų vyriausias organas Chicago "Tribune" sako, kad Dulles pralaimėjimas tai — "the end of Deweyism" (Deweyizmo galas).

Laikraštis tikisi, kad republikonų partija dabar grįšianti prie savo principų, kuriuos gubernatorių Dewey "pirdavė" Wall-stryčiu ir internacionalistams, palaikantiems slaptus ryšius su komunistais.

"Reikia neužmiršti", rašo "Tribune", "kad p. Dulles įpiršo Alger Hiss į Carnegie taikos fondo prezidentus."

Visi stengiasi "išgelbėti" Ameriką nuo Wall-stryčio — ir republikonai, ir demokratai, ir komunistai.

PATARIA NEERZINTI MASKVOS

Walter Lippmann vėl tesia savo senąją melodiją, kad su bolševikais reikia gyventi taikoje, paliekant juos šeiminkauti savo "įtakos sferoje".

Iš tos sferos iškrito viena valstybė, Jugoslavija. Tuo reikėtų džiaugtis bolševikiško imperializmo priešams. Bet Lippmannas daugiau bijo, negu džiaugiasi. Jisai rašo iš Romos:

"Antra vertus, yra didelė rizika dabartinėje padėtyje. Rizika tame, kad Sovietų Sąjunga gali priėmti nuomonę, kad, jeigu Tito nebus likviduotas, tai maistas plėšis taip toli ir taip sparčiai, jogei susidarys grėsmė viduriniam pačios Sovietų Sąjungos saugumui.

"Taip toli dalykai dar nebuvo. Bet jie gali nueiti. Būtų labai neįsivaikanti mūsų pusėje, jeigu mes nesuaprasime, kad mes daugiausia pelnysime tokia politika, kuri nepadarys negalima rusams priimti diplomatinių nuostolių Jugoslavijoje."

Rašytojas pataria remti Tito, bet nedaryti nieko, kas galėtų išprovokuoti ginkluotą konfliktą tarp jo ir Maskvos. Maskvos reikia neerzinti. Ją reikia glostyti. Reikia priimti į Jungtinių Tautų organizaciją visus Stalino satelitus Europoje ir Azijoje, — su ta sąlyga, kad Stalinas nesipriešintų priėmimui tų valstybių, kurios yra už Geležinės Uždangos.

Šitoks kompromisas, Lippmanno manymu, duotų gerų vaisių. Kam? Nagi taikai!

O kad šimtai milijonų žmonių "sovietų sferoje" kančiomis ir mirtim mokės už šią "taiką", tai didelio čia daikto!

"BROLIS LENKAS" ROKOSSOVSKY

Rusijos valdžia paskyrė sovietų armijos maršalą Rokossovskį Lenkijos krašto apsaugos ministru. Iki to laiko jisai nebuvo net Lenkijos pilietis. Nors jisai gimė Varšuvoje, bet visą savo gyvenimą praleido Rusijoje ir per 32 metus tarnavo bolševikams.

Jau prieš kokius keturis mėnesius Rokossovskį prabilo lenkiškai Varšuvos susirinkime, kai buvo minimas Lenkijos "išlaisvinimas". Prezidentas Bierutas jį pristatė susirinkimui, kaip "mūsų broli lenką".

Maršalo Rokossovskio uždavinys, žinoma, bus prižiūrėti Lenkijos kariuomenę, kad ji kartais nenukryptų nuo "tiesaus kelio". Maskva nepasitiki Lenkijos komunistais.

Daugelis spėja, kad Rusija nori pakreipti savo pusę vo-

kiečius, darydama jiems nuolaidų Lenkijos sąskaiton. Todėl ji lieps lenkams gražinti Vokietijai dalį žemių, kurias lenkai yra užėmę. Jeigu lenkai bandytų priešintis, tai juos numalšintų Rokossovskio vadovaujama kariuomenė.

KIEK ŽALOS PADARĖ HITLERIS VOKIETIJAI

Vokietijos ekonominio tyrimo institutas Miunchene apskaičiuoja, kad Hitlerio karas kainavo Vokietijai 119 milijonų dolerių.

Už 63 milijonus dolerių būtų buvę galima aprūpinti kiekvieną šeimą Vokietijoje namu su rakandais, daržū ir automobiliu.

Panaudojus tikrai dalį kitų pinigų, kuriuos prarijo karas, būtų buvę galima pagerinti ūkininkų būklę, sušlepti smulkiuosius pramonininkus, pastatyti tūkstančius naujų mokyklų, ligoninių ir sporto centrų.

Vietoje šitų gėrybių, kurias Vokietija būtų galėjusi įsigyti už tą milžinišką sumą pinigų, ji šiandien turi skurdą, vargą ir subombarduotų miestų griuvėsius.

Adolfas Hitleris, vadinasi, puikiai "pasitarnavo tautai".

NEGRAS NUGALĖJO NEGRĄ

Tirštai apgyventas negrais Harlem distriktas New Yorke išrinko į miesto tarybą negrą Earl Brown, kuris kandidavo prieš komunistą, irgi negrą, Benjamin J. Davis. Pastarasis jau buvo miesto tarybos narys ir komunistai dėjo visas pastangas, kad jisai būtų vėl išrinktas.

Antradienio rinkimuose Earl Brown gavo 42,000 balsų daugiau už Davisą.

O komunistų spauda pranašavo, kad "mučelnikas" Davis laimėsias.

Balsavimai Harlem distrikte parodė, kad dainininkas Robeson niekus tautijo, kai jisai pasakojo komunistų mitinguose Europoje, jogei Amerikos negrai nekovojo už Jungtines Valstybes, jeigu kultū karas su Sovietų Sąjunga.

Du vaizdeliai

Vienas vaizdelis

Kartas nuo karto įvyksta įvykių, kuriuos reikėtų išryškinti ir čia pažymėti. Kalbama apie senuosius ir dabar atvykstiančius lietuvius.

Vienas asmuo kurį laiką susirašinėjo su lietuvių šeima Vokietijoje. Po susirašinėjimų išsiaiškino. Tada buvo išrašyti garantijos popieriai tai šeimai atvykti į JAV. Šeima susidėjo iš trijų asmenų. Pagal išrašytą sutartį ji atvyko. Tačiau išrašytojas neturėjo nei darbo, nei buto. Šeima atvyko kaip tik tuo laiku, kada vasarą daugumas atstogauja. J. S. šeimai atvykus, kvietėjas nuvyko į stotį, parvežė ir įkurdino svetomame atstogaus leidžiančios šeimos bute. Atvykusiesiems buvo pasakyta, kad šeimos nesą namie, tad nežinia, kas bus, kai šeiminkė parvyksianti.

Po savaitės šeiminkė sugrižo iš atstogaus, atranda naujus šeiminkus savo bute. Drebejo parvežėjas, įleidęs į svetimą butą. Naujai atvykusieji irgi nekaip jautėsi. Tokiais atvejais kas gi gali laisvai jaustis. Ką pasakys šeiminkas, atradęs savo namuose svetimus žmones?

Parvyko savininkai. Laukta vieną dieną, laukta kitą ir stebėta, kas toliau bus; kada neprrašyti svečiai bus išvaryti lauk iš buto.

Tačiau šeiminkų nuosirdumas, malonumas bei meilumas naujai atvykusiems išblaškė baimės šešėlius. Taipgi ir naujai atvykusieji buvo malonūs ir be priekaišto.

Tas laikinis apsigyvenimas tęsėsi apie 10 savaitių, kol buvo gautas nors ne taip patogus butelis, nes dabar sunku būtų rasti.

Per tas 10 savaitių senoji šeiminkė parodė didelį nuosirdumą naujai atvykusiai šeimai. Naujoji parodė mandagumą bei meilumą, sunkiose gyvenimo aplinkybėse prisitaikė.

Taip susipažino ir susiprato dvi šeimos. Pagaliau naujai šeimai reikėjo eiti į savąjį suvestą butelį. Teko aplėsti pirmą ankštą kambarėlį, sykiu naujai susipažintą senąją šeiminkę, kuri teikė visokias paramos pirmomis naujakurių dienomis.

Nešdama ant rankos savo paskutines drapanėles ir sakydama padėką už prieglaudą bei atsiveikindama nešlaikė, susigrąžino, ėmė bėgti ašaras, nors veide ir rodė šypseną. Ašarojo naujoji, ašarojo ir senoji. Iš šalies žiūrint, rodė, kad motina išleidžia savo dukterį į kokią kelionę ir užjūri. Tai gražus paveikslas: per trumpą laiką prisirišo prie benamio atvieio ir persiskiriant liejo ašaras.

Kitas vaizdelis

Buvo panašiai, kaip pirmą. Tas pats žmogus susirašinėjo ir išrašė garantijas šeimai atvykti į JAV. Garantijos buvo pasiūstos ir gautos Vokietijoje. Darbo garantija buvo išrašyta ne pagal tą specialybę, kurią turėjo kviečiamasis. Tur būti, nežinodamas tikrosios padėties, šeimos galva, matyt, bijodamas, kad nebūtų priverstas imti tokį darbą, koks yra pažymėtas sutartyje, nevažiuavo.

Tada buvo išrašyta darbo garantija pagal specialybę. Pagal ją atvažiuavo kviečiamasis ne į Chicago, bet į New Yorką. Nuvykę į garantijos pažymėtą vietą, visai nebuvo priimti. Atsidūrė šeima gatvėje. Kad ne vienas D. P., būtų turėję žmoneš gatvėje nakvoti.

Patekęs į bėdą, žmogus rašė laišką, atpasakodamas savo nuotykius, dar pridėdamas: būsiu tol New Yorke, kol užsidirbsiu kelionei į Chicago.

Gavęs iš New Yorko tos šeimos laišką, daugiau nebesirūpinau. Į laišką atsakiau, linkėdamas šioj šaly, Amerikoje, geru pasisekimo. Toliau pažymėjau, kad Chicagoje didelis būtų trūkumas, su šeima tiesiog tančius lietuvius.

Vienas asmuo kurį laiką susirašinėjo su lietuvių šeima Vokietijoje. Po susirašinėjimų išsiaiškino. Tada buvo išrašyti garantijos popieriai tai šeimai atvykti į JAV. Šeima susidėjo iš trijų asmenų. Pagal išrašytą sutartį ji atvyko. Tačiau išrašytojas neturėjo nei darbo, nei buto. Šeima atvyko kaip tik tuo laiku, kada vasarą daugumas atstogauja. J. S. šeimai atvykus, kvietėjas nuvyko į stotį, parvežė ir įkurdino svetomame atstogaus leidžiančios šeimos bute. Atvykusiesiems buvo pasakyta, kad šeimos nesą namie, tad nežinia, kas bus, kai šeiminkė parvyksianti.

Po savaitės šeiminkė sugrižo iš atstogaus, atranda naujus šeiminkus savo bute. Drebejo parvežėjas, įleidęs į svetimą butą. Naujai atvykusieji irgi nekaip jautėsi. Tokiais atvejais kas gi gali laisvai jaustis. Ką pasakys šeiminkas, atradęs savo namuose svetimus žmones?

TREMTIES KELIAIS

Rašo J. VIEVIRZA

Pirmas Didysis Karas 1914—1918 m.

Carinė reakcija kiek atslūgo ir Lietuvoje, kai Vokietijos kaizeris kartu su savo sėbrais 1914 m. paskelbė Rusijai karą, kuris yra pramintas Pirmuoju Didžiuoju Karu.

Rusijos caro valdžia, nepasitikėdama laimėsianti karą be visų savo pavaldinių pritarimo, žadėjo laisvių, skelbdama suteiksianti ir kitataučiams savivaldas, pvz. Lenkijai — net autonomiją.

Rusijos pažangioji visuomenė, numatydama, kas būtų, jei karas būtų pralaimėtas ir Europoje įsigalėtų kaizerinis imperializmas, laikė neišvengiamą būtinybę šiam imperializmui priešintis — gelbėti Rusiją nuo užpuoliko. Dėl to Rusijos gyventojams rusams šis karas buvo tautinės savigarbos reikalas — būtinybė gelbėti užpultąją tėvynę.

Daugelis didžiųjų carizmo priešų — Rusijos universiteto studentų stojo kariuomenėn savanoriais, o studentės — kuršinkės dideliais skaičiais rašė gailėtingomis seserimis į karo frontus. Karo pradžioje kai kur buvo suorganizuavusios net ginkluotų moterų — savanorių kuopos tėvynėi ginti. Tatai anuomet buvo didelė neįprastybė, kuri betgi buvo įtikinamas rodiklis, kiek visa rusiškoji Rusija buvo pakili ir vieninga jai paskelbto karo atžvilgiu.

Caro valdžia buvo išleidusi griežtą įstatymą, visiškai uždraudusį karo metui svaigalus (degtinę), ir be galo linkę į šį skystį rusai neprotestavo. Kariuomenės pulkai žygiavo į frontą su iki karo pradžios draudžiama karinga daina, vaizduojančia sukilėlio Stenkos Rasino drąsų žygi.

Kurio nusistatymo turėjo laikytis šio staiga prasidėjusio karo atžvilgiu Lietuva? Nieko gera jai nežadėjo nei carinis nei kaizerinis imperializmas. Iš dviejų blygybių reikėjo rinktis tą, dėl kurios tektų mažiau nukentėti — kuri Lietuviai mažiau kraujo ir kančios kaštuotų.

Buvo aišku, kad paleista į darbą karo mašina pirmon eilėn ir be pasikailėjimo grobs visus karui ir karo meto darbams pajėgiausius vyrus. Rusijai jau buvo paskelbė visų atsarginių ir pusiau atsarginių (ratniki opolčėnija) vyrų mobilizaciją, o likusieji vyrai bus klasės sukiu nuvažiuavę dėdė paklausė, ar nebus galima jiems pergulėti.

Buvo duotas atsakymas: "Nėra vietos". O iš tikrųjų vien du gyvena 5 kambarių bute. Kitų tokiaime bute susimetę 6 asmenis ir gyvena metus, ar daugiau, pagal aplinkybes. Štai tau giminės nuosirdumas! Atvykėliai su viskuo turėjo grįžti po vidurnakties į tą porą nakčių gulėtą vietą ir aiškintis, kad nepriėmė nei nakties pergulėti.

Štai jums ir dvi šeimos. Vieną šeimą priėmė visai svetima, nepažįstama, išlaikė kurį laiką, o kai teko skirtis — raudėjo. O kito nepriėmė nakčios net savo giminačio šeimos! Pastaroji šeima, ypač žmona, labai moka kitus plakti savo liežuviu už menkniekius. Mat, kai žmonės įraudonėja, pameta paprastą padorumą ir žmoniškumą. Toji šeima gyvena Roselande.

Reikėtų tokios šeimos pavardę pažymėti, kad žinotų visi tie, kuriuos ji apkalba. Neįvardiję nei tų šeimų, kurios parodė gražų nuosirdumą bei užuojautą

išvaryti Vokietijon į darbus, kai vokiečiai užims Lietuvą.

Vienas tebuvo gelbėjimosi kelias: bėgti! Bėgti reikėjo, bet nebuvo kur: įprastinis Lietuvos tremties kelias į Prūsus, o iš čia į Ameriką jau pirmąją karo dieną buvo uždarytas, nes prie Tilžės, Eitkūnų, Vištyčio jau griaudėjo artilerija ir naktį švietė gaisrų pašvais-tės.

Kelias į rytus buvo atviras, bet reikėd būti mobilizuoti ir nuvaryti į karo frontą guldyti galvą už "matušką" Rusiją. Mobilizuotieji net iki 45 metų atsarginiai Lietuvos vyrai dėl didelių metų tikėjosi išlikti gyvi užfrontės karo tarnyboje, jau pirmomis karo dienomis buvo sutelkti į kuopas, nuvaryti į frontą prie Gumbinės ir čia retas kuris jų išliko gyvas. Mat, rusų karo vadovybė šiuo būdu taupė jaunąją gerai išmoksintąją kariuomenę, kad labai didelio skaičiaus kad ir nelabai pajėgių kareivių pirmuoju smūgiu pakirsta vokiečių kariuomenė jau jaunos ir gerai paruoštos kariuomenės antruoju smūgiu būtų galutinai sutriuškinta.

Rusai labai daug vilčių dėjo į didelį savo kariuomenės skaičių, tatai pabrėždami karo pradžioje plačiai pagarsėjusiu vokiečiams taikomą posakium: "Mes juos kepurėmis užmėtysim!" (My ich šapkami zakidajam!). Tačiau labai greit paaikškėjo, kad Vokietijos kaizerio Vilhelmo II-jo ir jo prūsikųjų militaristų karingumas, karo priemonės ir organizacija toli gražu nebuvo tokios rūšies, kad nedideliame skaičiu vokiškos kariuomenės galėtų priešintis didelį skaičių rusiškų "kepurų".

Jau pirmomis karo dienomis vokiečių generolas Hindenburgas su labai nedideliu savo kariuomenės daliniu (didysis skaičius tuomet puolė Prancūziją vakarų fronte) sužlugdė Mazūrų ežerų pelkėse generolo Samsonovo armiją, tuo būdu priverdamas ir jau iki Karaliaučiaus nužygiavusią generolo Renenkampfo armiją bėgte bėgti atgal, paliekant amuniciją ir visa kita Dievo valiai.

Vakarinės Lietuvos pakelės tuomet buvo versto priverstos vežimų, pailsusių ir padvėsusių arklų, kanuolių, kulkošvaizdžių, o laukai primėtyti šautuvų. Visais keliais ir laukais ėjo pulkai pakrikusių, išvargusių, basų kareivių, numetusių savo kuprines ir šautuvus, klausinėjusių gyventojus artimiausio kelio iki Nemuno.

Gen. Samsonovas dėl ištikusio jo armiją smūgio nusišovė, o dėl gen. Renenkampfo armijos nelemto bėgimo iš Rytprūsijų vyriausioji Rusijos karo vadovybė skelbė, kad ši armija "yra užėmusi naujas pozicijas prie Nemuno".

Vakarinės Lietuvos gyventojai, nesitikėdami nieko gera iš užimančio Lietuvą vokiečio, paskubomis pasiėmė kiek kas savo turtelį, bėgo už Nemuno. Taigi, jau pačioje karo pradžioje žymus Lietuvos gyventojų skaičius turėjo pradėti tremties gyvenimą gyventi.

Susirinkę prie Nemuno pakrikusios gen. Renenkampfo armijos likučiai, papildyti ir pastiprinti naujos kariuomenės daliniais, vokiečius sulaukė ir buvo net priverstę juos sugrįžti į Rytprūsias, bet tatai buvo tikrai laikinas rusų laimėjimas, pasibaigęs galutinuoju atsitraukimu už Nemuno ir toliau.

(Bus daugiau)

SKAITYKUT IR KIUS
RAGINKITE
SKAITYTI
"NAUJIENAS"

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Bilietai į Dambrauskaitės koncertą

Antaninos Dambrauskaitės koncertui, įvyksiančiam lapkričio 20 dieną 3 val. 30 min. po piet Great Northern teatre, 36 W. Jackson Blvd., bilietus dar galima gauti šiose vietose: "Naujienu", "Draugo", "Sandaros" ir "Murgučio" laikraščių redakcijose.

Antano Kartano vaistinėje, 2458 W. 69th St. arba skambinant telefonu Antaninai Dambrai koncertui ruošti komiteto sekretoriui Jonui Mulokui, Cedarcrest 3-8200.

Lietuvių Tautinės kapinės

Lietuviai turi įsteigę nemažą visokių draugijų ir kitokių įstaigų, bet daugiausia duotas joms ne lietuvių vardas. Tačiau Lietuvių Tautinių kapinių steigėjai suteikė joms tikrai lietuvišką vardą (angl. Lithuanian National Cemetery). Jose gali laidotis tiek su bažnytinėmis apeigomis, tiek ir be, neatsisilvelgiant į religinį bei politinį įsitikinimą.

Lietuvių Tautinės kapinės yra ne tik kultūrinė, bet sykiu ir labdaros įstaiga, nes jos veltui priglaudžia ir vargšus, kurie liudėsio valandoje neturi iš ko užsimokėti ne tik bažnyčiai, bet ir kapinėms. Jos nepriklauso nei Romai, nei Maskvai, bet visiems tiems, kurie jose perkasi lotus, arba sklypus, ir jos tvarkosi demokratiškai per jų išrinktus trustitus, arba direktorius.

Sekmadienį, lapkričio 6 d., kapinių trustitai turėjo savo mėnesinį susirinkimą kapinių raštinėje. Į susirinkimą neatšilankė vienas ilgametis trustitas K. Stuparas, kuris, sakoma, yra prislėgtas ligos. Buvo pateikta apžvalga, kas buvo atlikta per prabėgusį mėnesį. Už paskolas nuosimčių sumokėjo \$4,000.00 ir atmokėjo skolų už \$2,600. Paskolų komisija pranešė, kad nutartosis paskolos buvo visos įvykdytos ir sutvarkytos, o paklausų daugiau tuo tarpu nebuvo. Nutarta įdėti skelbimą už \$25.00 "Sandaros" jubiliejiname numery. Nutarta padaryti dideles iškasas su užrašu Lithuanian National Cemetery; taip pat iš naujo išdekoruoti kapinių raštinę. Metinį lotų savininkų susirinkimą nutarta šaukti 1950 m. sausio 29 d.

Taipgi ir 1949 metinė atskaita turi būti padaryta ne vėliau kaip iki sausio 15 d.

Užbaigus susirinkimą, kapinių prižiūrėtojas V. Shultz pranešė, kad jam jau suėjo 20 m., kaip dirba prie kapinių. Todėl paprašė visus trustitus atsilankyti pas jį pietų, kurie buvo tam tikslui prirengti.

X. Š.

Suvalkiečių Draugijos Choro šiandien pamoka

Šiandien pamoka

Šiandien (penktadienį) Gage Parko salėje, 55 S. Western Ave. Visi choro nariai prašomi į pamoką atvykti, nes turime tinkamai pasiruošti programai pildyti. Apie tai bus pranešta vėliau.

Į chorą įstojo nauji nariai, būtent, Juozas Laukaitis, F. Miežis ir Stasys Laukaitis. Jie visi neseniai atvykę iš tremties. Pamoka prasidės 7:30 val. karo.

O. S.

Chicagos Lietuvių Moterų Klubas rengia kortų vakarą

Viena stipriausių ir seniausių Chicagos Moterų Organizacijų — Chicagos Lietuvių Moterų Klubas — lapkričio 15 d., antradienį, 7 valandą 30 vakare Dariaus ir Girėno didžioje salėje rengia savo tradicinį kortų vakarą. Vakaro pajamos skiriamos klubo globjamiems tremtiniams-ligoniams Vokietijoje šelpti.

Kaip visuomet, šios organizacijos parengimas žada būti labai įdomus ir tikimasi susilaukti daug svečių iš plačios lietuviškos Chicagos. Klubo pirmininkė Marija Rudienė užtikrina, kad visi atsilankę įdomiai ir linksmai praleis vakarą.

JUOZAPAS BALTRUŠAITIS

Gyveno 1215 S. St. Louis Ave. Mirė 1949 m. lapkričio 10 d. 9:50 val. rytą, sulaukęs 52 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Ill., augęs Raseinių aps., Viduklės par., Paliepių kaime.

Paliko nuliūdę du broliai: Walter ir Pranciškus, brolienė Bernice ir jų šeima; 6 pusbroliai: Juozapas, Jonas ir Antanas, Kantauskai, Pranciškus Vasiliauskas, Juozapas ir Antanas Švagdžiai ir jų šeimos; teta Kotrina Matulienė, dėdė Švelnis ir kitos giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Lituania Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 12 dieną, 10 val. rytą, iš koplyčios į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulinių pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. J. Baltrušaitio giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą. Nuliūdę lieka: Broliai, Brolienė Pusbroliai, Teta, Dėdė ir Giminės.

Laid. direkt. A. M. Phillips. Tel. YArds 7-4908.

BERTHA WINGEL

Gyveno 316 So. 4th Street St. Charles, Ill. Mirė 1949 m. lapkričio 10 d., 3:00 val. rytą, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Chicago, Illinois.

Paliko nuliūdę vyras Joseph, 4 seserys: Martha Ambrose, St. Charles, Ill., Mrs. Betty Hammer, Mrs. Stella Norwell, Mrs. Julia J. Shaudikis; broli Stanley Seringis (visi gyvena Chicago, Ill.) ir kitos giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Eastern Star ir Legion Auxiliary. Kūnas pašarvotas Russel C. Norris koplyčioje, 102 So. 3rd Street, St. Charles, Ill. Laidotuvės įvyks sekmad., lapkričio 13 d., 2:30 val. popiet, iš koplyčios bus nulydėta į Union kapines.

Visi a. a. Berthos Wingel giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą. Nuliūdę lieka: Vyras, Seserys, Broli ir Giminės. Laidotuvių direkt. Russell C. Norris. Tel. St. Charles 51.

"Ateities" šokėjai

Neseniai įvykusiame metiniame susirinkime "Ateities" šokėjai išrinko valdybą naujiems metams.

Dabar "Ateities" rengiasi vėl dalyvauti muziejuje lapkričio (Nov.) 29 d., antradienio vakare, kur kas metai yra rengiama Kalėdų programa. Kiekviena tauta turi savo vakarą ir papuošia savo tautinę eglaitę. Ši ypatinga diena yra paskirta lietuviams. Būtų malonu, kad visi atsilankytų ir praleistų šį vakarą lietuvių garbei. Programa prasidės 8:30 vak. Programos vedėja Mrs. P. Daužvardis kas metai labai pavyzdingai surengia vakarą.

Programoj dalyvaus Sv. Kazimiero Akademijos ir "Ateities" šokėjai ir daugiau artistų. Kas metai susirenka tūkstantinė minia. Tad nesivėluokite ir gaukite gerą vietą. V. S.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIEŅOSE"

a. + a.

DOMININKAS YUSAS Gyveno 3206 S. Emerald Ave.

Mirė 1949 m. lapkričio 9 d., 9:00 val. rytą, sulaukęs 65 m. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio aps., Upytės par., Dubriškių kaime.

Amerikoje išgyveno 48 m. Paliko nuliūdę žmona Ona, pagal tėvus Jursūtė; 2 sūnūs: Petras, marti Ona; Domininkas ir marti Frances; 2 dukterys: Marijona ir Stella Smetko, žentas Julius; 5 anūkai; 2 broliai: Jonas, brolienė Petronėlė ir jų šeima; Petras, brolienė Caroline ir jų šeima; 2 svogerkos: Elena, svogeris Aleksandras Kovanic ir jų šeima; Marijona Ivanaušienė ir jos šeima ir kitos giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Liet. Keistučių Pašalpos Klubui. Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 S. Lituania Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 12 dieną, 8:30 val. rytą, iš koplyčios į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulinių pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Domininko Yuso giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą. Nuliūdę lieka: Žmona, Sūnūs, Marčios, Dukterys, Žentas, Anūkai, Broliai, Brolienės, Svogerkos, Svogeris ir Giminės.

Laid. direkt. A. M. Phillips. Tel. YArds 7-4908.

"Naujienu" parengimo patarnavotojai

Šie darbininkai patarnaus "Naujienu" parengime sekmdienį, lapkričio 13 d., Sokolų svet., 2337 So. Kedzie Ave. Visi darbininkai malonėkite atvykti į svetainę 2 val. po pietų.

- J. Young
- J. Šumakar
- J. Radišauskas
- Kl. Laudanskas
- K. Deveikis
- Wm. Mankus
- J. Gaidelis
- A. Kantrimas
- J. Balicas
- E. Eringis
- K. Eringis
- A. Januszis
- J. Tamas
- P. Milaševičius
- Mrs. B. Tamas
- K. Banis
- S. Radzickas
- A. Dovgin su visa talka
- Anna Sereika
- Olga Rypkus

ELZBIETA DRAZDAUSKIENE

(pagal tėvus Skiauteraitė) Gyveno 51 East 101st St.

Mirė 1949 m. lapkričio 8 d., 4 val. rytą, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Šiaulių aps., Lygumų parapijoje, Sakalių kaime. Amerikoje išgyveno 37 m.

Paliko nuliūdę vyras Jonas; 2 pusbroliai: Petras ir Juozapas Knaber ir jų šeimos ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje 2 seserys: Valerija ir Julijona, ir jų šeimos.

Priklausė Rymo Katalikų Susivienijimo 33 kuopai, Sv. Petronėlės Draugijai.

Kūnas pašarvotas Lachawicz kopl., 10756 S. Michigan Ave. Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 12 dieną, 8:30 val. rytą, iš koplyčios į Visu Šventųjų parapijos bažnyčią, o po gedulinių pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Elzbietos Drazdauskienės giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą. Nuliūdę lieka: Vyras, Pusbroliai ir Giminės.

Laid. direkt. Lachawicz ir Sūnus. Tel. Pullman 5-1270.

WALTER McKENNAS

Gyveno 937 W. 33rd PLACE Telefonas Virginia 7-5329.

Mirė 1949 m. lapkričio 9 d., 6:00 val. rytą, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Vaidoklių par., Meškių kaime, Panevėžio aps. Amerikoje išgyveno 40 metų.

Paliko nuliūdę: žmona Bernice, pagal tėvus Žilvitis; sūnus Gilbert, duklė Jane, žentas Vincent Ericson; 2 broliai: Antanas, brolienė Ona McKennas ir jų sūnus Albert; Jonas, brolienė Ona McKennas ir jų šeima, Pittsburgh, Pa.; 3 svogerkos: Agnietka Svarlienė, Ona Daraskienė, Julia Žilvitis ir jų šeimos; svogeris Jonas Žilvitis ir jo šeima ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje paliko 4 broliai: Justinas, Bronius, Povilas ir Baltimas, Argentinoje paliko brolis Kazys ir jo šeima.

Priklausė Dariaus-Girėno Postui 271 American Legion. Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko kopl., 3354 So. Halsted St. Laidotuvės įvyks šeštad., lapkričio 12 dieną, 1:00 val. popiet. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautinės kapines. Miliariskas apeigas atliks Dariaus-Girėno Postas 271 Am. Legion.

Visi a. a. Walterio McKenna giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą. Nuliūdę lieka: Žmona, Sūnus, Duklė, Žentas, Broliai, Brolienės, Svogerkos, Svogeris ir Giminės. Laidotuvių direkt. P. J. Ridikas. Tel. YArds 7-1911.

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROvehill 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109 CICCERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIK & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. 3319 Lituania Ave.
PProspect 6-0099 YArds 7-1138-1139
Tams kurie gyvena kitose miesto dalyse gaušime koplyčias artūs jų namų

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIASIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Visi Tel. YArds 7-1741-1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Lafayette 3-0727

3 MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI

Chicagos Lietuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone Lafayette 3-3572

LEONARD A. EZERSKIS

1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED ST. 710 WEST 18th ST.
Telephone YArds 7-1911

ALFRED VASAITIS

1446 SO. 50th AVE., CICCERO, ILL. Tel. Olympic 1003

LACHAWICZ IR SŪNŪS

Tel. Virginia 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone Pullman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE

Jonas Savickas

BEVEL GRANITE CO. (Not Inc.)

119th St. ir Kedzie Ave.
WHOLESALE ISDIRBYSTĖ
Paminklus pristatome į visas kapines arti, ar toli.
Telefonas: BEverly 8-3632

SUSIRINKIMAI

PRANEŠIMAS TREMTINIAMS
Š. m. lapkričio 12 d. (šeštadienį) 19 val. įvyks tremtinių suėjimas Liet. Vycių salėje, 2451 W. 47th St. Ten pat 20 val. įvyks visų rūšių mokyklų mokytojų pasitarimas. Visi mokytojai kviečiami dalyvauti.

—Liet. Tremtinių Dr.-jos Chicagoje Valdyba.

LIETUVIŲ RŪBSIŲ SKYRIAS

269 A. C. W. of A., mėnesinis susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio 11 d., 7:30 val. vakare, Amalgamated Centro Name, 333 S. Ashland Blvd. Visi nariai, es malonėkite atsilankyti, nes bus nominuojama Lokalo Valdyba 1950 metams, taipgi Joint Board Staff ir Business Agentų Valdyba.

PRANEŠIMAI

BRIDGEPORT: —BALF 3-210 skyriaus sandėlis randasi 939 West 33rd St., Al. Budrio krautuvelyje. Draubūžiai, avalynė, maistas ir tt. ir piniginius aukos BALF intencijai priimamos kasdien. Radus krautuvelyje uždarytą, aukas reikia įnešti per šonines duris. —VALDYBA.

NORTH SIDE.—BALF 4-to Skyriaus sandėlis priima drabužius, kepurėles, maistą ir avalynę kasdien nuo 4-tos val. po pietų iki 8-os mes. 1641 Wabansia Ave. val. vakaro. Sandėlis — Seserų namai.

BALF 6-tas Skyrius priima drabužius maistą bei knygas dėl lietuvių vargstančių Europoje sekanciose vietose: Kass Jewelry Store, 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Wabansia Street. Kas negalite atnešti, —pašaukite Lafayette 8517, o Mr. Kass paima išu aukas.

—J. K. Eubanks, ofrm

ČIA PIRK DAMAS SUTAUPYSI GEROS PREKĖS LIETUVIŲ MĖSINĖ

Lietuvis Bučerys

5138 So. Halsted St. TEL. BOULEVARD 8-4425.

Mes parduodame geriausią mėsą, Grocery, Paukštieną NEMOKAMAI PRISTATOME CHAS. YUSKA, Mgr.

LOVEIKIS

Siučiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS

Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST. Tel. YArds 7-7308

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.

6901 S. Wentworth Ave. Tel. Stewart 3-2454 ir HUDSON 3-2224.

URBA

Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.

GELININKAS

4180 Archer Avenue Phone: LA 3-5800 arba 5870

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniskomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.

414 W. 63rd ST. Tel. EN. 4-5883-40

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA

17-ti METAI IŠ STOTIES W.G.E.S. 1390 C.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:30 val. ryto.

Lietuviškos Vakaruškos kas pirmadienį (14-ti metai) nuo 7 v. iki 8 v. vakare

Išgirskite vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

MENO ŽINIOS

Tvarko MIKAS SILEIKIS

Meno turtai

Cikagos Meno Institutas turi didelį pasaulinio meno rinkinį, pradant nuo sumeriečių ir egiptiečių civilizacijos laikų iki moderniojo meno raidos. Čia galima rasti 13-to a. religinio meno tapybą, skulptūrą ir kt. Šis muziejus turi daugiau prancūzų moderniosios tapybos rinkinių, negu bet kuris kitas muziejus. Čia yra 50,000 originalių meno spaudinių ir piešinių, surinktų iš viso pasaulio įvairių laikotarpių. Turi puikiausių indų pavyzdžių, kilimų, kaurų, bažnytinių atributų ir tt. P-ios J. Thorne miniatiūriniai įvairių tautų kambarių įrengimai parodo senųjų laikų žmonių skonį bei stilių. Graikų, romėnų, renesanso, baroko ir modernioji skulptūra. Tolinimų Rytų 5,000 m. prieš Kr. kiniečių, japonų, persų ir egiptiečių tapyba, skulptūra.

Meno Instituto knygynas turi per 52,000 tomų knygų apie meną ir 9,200 tomų knygų apie architektūrą ir jos istoriją.

Verti dėmesio parengimai

Poryt Sokolų salėje įvyksta "NAUJIENŲ" dienraščio par rengimas. Scenoje statoma drama "Iš meilės". Pradžią 3:30 popiet.

Lapkričio 20 d., 3:30 v. popiet, Great Northern teatre Lietuvos Operos solistės Antaninos Dambra-Dambrauskaitės koncertas.

DAILĖS PARODOS

New York Hall of Science, 44 st. ir Broadway, Lietuvos tremtinių menininkų dailės darbų paroda. Baigsis šio mėn. 20 d.

Meno Institutas rodo p. p. Arensbergų gausingą moderniosios tapybos ir skulptūros meno

rinkinį. Truks iki gruodžio 18 dienos.

Stevens viešbutyje ilgalaikė Illinojaus dailininkų draugijos meno darbų paroda. Salionas 3 aukšte. Lankymo valandos neribotos. Truks iki 1950 m. ko vo pradžios. Įėjimas nemokamas.

Keistuolis labdarys

Verslininkas, namų pardavėjas James Powel, sulaukęs 74 metus, nutarė 350 tūkstančių dolerių labdariniams tikslams išdalinti. Jis sumetė, kiek iš jo turimų pinigų jam bus pragyvenimui reikalinga, o kitus sumanė paaukoti.

Jis turėjo gerą draugą K. D. Waldo, mokyklų superintendantą. Jam pasipasakojo apie savo sumanymą ir išpėjo, jog jis nori, kad apie jo tą sumanymą niekas nežinotų.

Taigi, tuos pinigus pradėjo aukoti, svarbiausiai mokyklų reikalams. Išrašydavo kelių ar keliolikos tūkstančių dolerių čekį ir duodavo savo draugui jo numatytai įstaigai tą auką nuvesti.

Jį tvirtai išpėjo, kad jis tyli, nesakyty, kas tą auką davė.

Nenoriu sakė jis, kad žinotų, o tai manys, kad visa tai darau dėl viešumos.

Iki esu gyvas, tegu nė draugai apie tai nežino. Jis savo draugui įteikė 50 tūkstančių dolerių čekį perduoti vienai aukštesnei mokyklai, kuri pinigų buvo labai reikalinga.

K. D. Waldo nunešęs tai mokyklai tą auką, neiškentė ir pasakė, kas tuos pinigus davė.

Auktojas dėl šito labai nesipyko, draugai pasiliko draugais.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI NAUJIENOSE

CICERO

RAUDONOSIOS ROZĖS KLUBO BALIUS

Praeitą sekmadienį, lapkričio 6 dieną, Laisvės svetainė tikrai buvo pasipuošusi, iš ankstauro ryto rengėjai pradėjo triūstis. Pavyko skoningai suderinti pačią svetainę, bet su patogumais tai toli atsilikus. Banketą suruošti tai tikras vergas, bet kas gi darosi be vargo?

Skelbtam parengimo laikui atėjus, beveik visos sėdynės užimtos. Klubo pirmininkas P. Arasim per garsintuvą paskelbė puotos pradžią. Apie valandą laiko truko, kol visi pasisotino, linksmai pasikalbėjo. Tas nelebasis, pirmininkas vėl prašo tvarkos, pristato P. Apol. Augustinavičienę, operos solistę. Ji, scenos pažiba, sudainuoja tris dainas, Jaunas baritonas P. Jančius, pirmą kartą mūsų tarpe, užsirekomendavo nepaprastai. Prie piano jiems gėlbėjo P. Kalvaitis. Pasirodė Algirdas Brazis, klubo narys. Jo linksmas būdas visus gerai nuteikė. Nors ir valandą dainuotų, visi su malonumu jo klausytųsi.

Tik pusmetis iš tremtims—jau bizny Chicagoje

Pora žingsnių pažįs nuo ilgos S. Western ave. ant 47th street, antram name nuo So. Western ave. žvilga gražiai nušviestam dideliam lange palmės. Ant lango spindis užrašas skelbia, kad tai "Victoria's Restoranas". Kas šiame Europos kare buvo, visur sutikdavo žodį "Victoria", tai buvo rašoma ant patrankų, automobilių, lėktuvų ir ant kaktų... Ir Churchillis sveikinosi 2 pirštu iškeldamas, kas reiškė "V"—victoria...

Tas žvilgas naujas ant 47th st. prie S. Western ave., Chicagoje, restoranas, pirmas tokios rūšies biznis atidarytas Chicagos mieste lietuvių tremtinių ir tik prieš pusmetį atvykusių iš tremties. Iš tikrųjų restorano pavadinimas reiškia ne ką kita, kaip malonios to restorano savininkės p. Viktorijos Orentienės vardą. Bet bent pusvalandį pabuvus tame restorane, pasijunti tikrai, kad to restorano vadyklos vardas reiškia ne vien šeiminkės Viktorijos vardą, bet ir tikrai devojopą pergalę: pirmą — kad jurbarkiečiai Stasys ir Viktorija Orentai sėkmingai pergalėjo nelemtą tremtį ir pasiekė šią laisvių šalį; kad jie pergalėjo ir čia patekė nevilgti ir parodo, kad su ryžtu ir gabumais ir tremtiniai sėkmingai gali išeiti į biznius ir surasti sau geresnį pragyvenimo kelią; antra pergalės prasmė yra ta, kad prieš tris savaites toj vietoj buvo seno amerikono nelabai sėkmingas restoranas — valgykla. O kai Stasys ir Viktorija Orentai atpirkto tą restoraną penktadienio vakare, jie parodė, kad Europos kultūros žmonės gali. Jie ant rytojaus, šeštadienio pavakary, susikvietė savo tremties bičiulius — padarė lietuvišką talką: to restorano patalpas žaviausiai su draugais tremtiniais išdekoravo (išpentavo), dirbo istią sekmadienį be sustojimo ir... jie parodė lietuviško atkaklumo didybę, pirmadienį — Chicagos Brighton parko 47th st. kostumeriai jau gerėjosi viena iš puošniausių valgyklų.

Garbės nariams įteikiamos dovanos

Iššaukiami klubo nariai: Ben Tumavičius ir K. P. Deveikis. Juodu padarė prapėsimą apie klubo gyvavimą ir jo gerus darbus. Prieš 35 metus klubo organizatoriai buvo jauni Lietuvos žaliūnai, pomirtinė pašalpa jiems nerūpėjo, tik pasilinksmimas ir organizuotai save apsiginti. Tuomet retą parengimą nebūta kratyti pralėjimo. Negražu tai priminti, bet taip buvo. Anot Ben Tumavičiaus, iš pasilinksmimo klubo išsivystė pašalpas ir pomirtinės. Per tą laikotarpį išmokėta pomirtinių \$23,700, pašalpų \$8510, garbės nariams \$4130. Tai stambieji skaitmenys. O kiek įvairių smulkmenų ir Lietuvos aukurai — tai nesuskaitoma.

Antra programos dalis tai jaunajai kartai jų gimtajai kalba, atlikta tikrų artistų, vadovaujant Jack Mathes. Kaip praityje, taip ir šį kartą išėjo viskas gerai; suprantama, priekaištų buvo ir bus. Šį kartą darė gražų vaizdą ant stalų kėksai su raudona rože, pagaminti Stasio Kazokaičio, 1425 So. 49th Ave.

Apie 10 val. programa pasibaigė, prasidėjo draugiški pasišnekėsiai prie baro. Tikrai buvo linksmas. Jonas Draugelis Rytinės Žvaigždės Klubu vardu paklojo dešimktę ant baro, Juozas Račiūnas, senas klubo narys, taipgi šauniai pasirodė, Melrose Parko jaunuoliai — Išganaitis su ponia, P. Vaičiūnas su panele Ale Kavaliauskas su mama ir naujas papa. Chester Ugenskis visuomet šauniai pasirodo savo jaunystės draugų tarpe. Iš vietinių klubo narių biznierių rėmėjų sunku visus įvardyti, nes buvo daug: A. B. Petkus, V. Gudžius Woren & Rack, J. M. Kazlauskas, Jems Balčaitis, F. Sabal, V. Luksta, J. P. Kimbark, J. Pocius, Ale Vastak, A. Stasiulaitis, A. Linge su savo D. P.; C. Raila vaišino artistus ir P. Augustas parvežė namo.

Jau po 12 nakties išsiskirstėm kas sau.

BALFO 14 SKYRIUS

Balfo mėnesinis susirinkimas bus ketvirtadienį, lapkričio 10 dieną, 7.30 val. vakare, parapijos svetainėje. Nariai ir šiaip geri lietuviai ateikite, išgarsite naujų pranešimų, liečiančių tremtinius; jų problema dar neišspręsta. Skyrius nutaręs suruošti pramogą, šiame susirinkime komisija praneš savo planus. Balfo pirmininkas kun. Končiūnas jau atsišaukė per spaudą su prašymu aukoti įvairių

kų rūkščių kopūstų, riebią sriubą, raudoną barokėlių ir kt. Mėsos patiekalai įvairiausi.

O dabar truputis iš tų gabių tremtinių praieities. Štasy Orentas Lietuvoje buvo ypatingos ūkio šakos biznieriūs — po profesoriaus Ivanausko, turėjo antrą savo didumų pavyzdinę farmą Lietuvoje — Jurbarko sidabrinų lapų ir minkų ūkį. Viktorija Orentienė garsaus Amerikoje Michigane resortininko Joe J. Bachuno seserė — yra kilusi iš kilnios lietuvių giminės, tremtyje Vokietijoje visą laiką buvo Amerikos karininkų romovės šeiminkė — vedėja. Atvykusi į Ameriką, Viktorija Orentienė dirbo Chicagoje ant S. Western ave. Julia's restorane, buvo pirmoji virėja — šeiminkė.

Ponai Orentai savo energijos dėka per pusmetį uždirbo gerai pinigų, igavo finansinių firmų rimtą pasitikėjimą, gavo kreditą ir... atidarė tą biznį.

Kolegų tremtinių Orentų biznis ant 47th street, netoli nuo Lietuvos Vyčių klubo. Kas šeštadienis sekmadienis Vyčių kl. pilnas knibžda tremtinių ir senų amerikiečių lietuvių: čia sueina seni pasikalbėti, čia ateina nauji susipažinti!

Tik pusmetis iš tremtims—jau bizny Chicagoje

Gražų bus, jei senieji ir jaunieji sueis ir padės naujiesiems broliams tvirtiau atsistoti ant kojų. Užekim į Viktorijos restoraną pasišnekėti.

Juožas Gaigalas.

Zarasų kraštas ežerų vieta

Taip bent apibūdino vienas Lietuvos poetas, kad Zarasų kraštas visoj Lietuvoj turtingiausias giriomis ir ežerais, kuriuose gludi įvairiausi praieities atsiminimai ir legendos.

Prieš keturiolika metų įsikūrė Zarasiškių Klubas, norint priminti tą gražųjį Zarasų kraštą, kurį lietuviškoji visuomenė mažai žinojo. O nežinojo dėl to, kad caro laikais Zarasai buvo pavadinti Novo-Aleksandrovsks.

Klubas ne vien tik savo kraštui atstovauja, kuris gal ir vėl pavadintas kokio nors burlioko vardu, bet remia apskritai visus lietuvių ir Lietuvos kultūrinis bei labdaros reikalus. Todėl ir nezarusiečiai, matydami praklinę klubo veiklą, mieliai rašosi į klubą ir bendrauja įvairiais klubo reikalais, ypač pramogų rengime, kad už likusį penką parėmus lietuvių reikalus.

Taigi ir šį sykį klubas rengia pasilinksmimo vakarą su įvairiais pamarginimais ir dovanomis. Vakaras įvyks šeštadienį, lapkričio 12 d., Hollywood svet., 2417 W. 43rd st.

Programos koncertinę dalį dėl kurį priežasčių teko pakeisti, tačiau skirtumo didelio nesudaro. Todėl esate kviečiami visi ir visos skaitlingai atsilankyti.

Vajašikiškietis.

Komunistai rengiasi sudaryti naują bažnyčios centrą Prajoje.

"NAUJIENŲ" DIENRASČIO PARENGIMAS

Bus vaidinama graži drama "IŠ MEILĖS" Lapkričio 13 dieną SOKOLŲ SALEJE 2337 So. Kedzie Ave.

GERIAUSIOS MAISTO VERTYBĖS!

BE ABEJONES, JUS NORITE GERIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTUS ZEMIAUSIOMIS KAINOMIS! JUS GAUNATE ABUDU PAS "MIDWEST STORES"!

PARDAVIMASI PENKTAD. IR ŠEŠTAD., LAPKRIČIO 11 IR 12.

SUTAUPYKIT 15c. ATSINESKITE SAVO KUPONĄ

"SPRY" riebalai Su kuponu 3 sv. 69c

MĖGIAMI, LAIPSNIO "A" VIDUTINIAI "JUSTICE" 57c

ŠVIEŽI KIAUSINIAI KARTONE, tuz. 57c

ŠVIEŽIOS, NAME IŠTAISYTOS ŠUTINIMUI VIŠTOS - - - svar. 41c

BEEF SHORT RIBS - - - svar. 27c

"RED CROSS" ŠPAGETAI arba MAKARONAI svaro *pakelis 16c

"VENICE MAID" ISPANISKO STYLIAUS RYZIAI, 15 uncijų ken. 2 už 35

"LIBBY'S" VISOKIO PASIRINKIMO DEEP BROWN BEANS, 14 uncijų kenas 3 už 29c

"MIDWEST" MĖGIAMOS, KALIFORNIJOS, PUSĖS TIRSTAME SIRUPE P Y Č E S 29c

"MAY ROSE" TOMATĖS, Nr. 2 kenas, 2 už 29c

"GUNTHER'S" RŪGŠTOS KOPŪSTAI, 2½ ken. 2 už 25c

"LIBBY'S" NAUJAS JAUNUOLIAMS MAISTAS įvairūs džaruose 6 už 59c

BANANAI, dideli, puikiai nuauge, sv. 16c

Sunkist Apelsinai, 288 didumo, tuz. 22c

Kalifornijos Tomatės, puikiausios, sv. 19c

RAUD. BULVĖS PUKIAUSIOS U. S. 1 LAIPSNIO 10 sv. 38c

JONATHAN OBUOLIAI, dideli, 4 sv. 25c

BATHROOM TISSUE "NORTHERN" MADE OF "FLUFF" 3 už 22c

"WAXTEX" Vaškuotas Popieris, 125 pėdų rolė 22c

"FLEECY-WHITE" BLEACH, kvor. bon. 15c, ½ gal. bon. 29c

"PURO" valo viską, 25c. pak. 2 pak. 25c

"SWIFT" Cleanser - - - 2 ken. 23c

"NYLON DIP" dėl nylon, vilno ir šilko 6 uncijų kenas 39c

MIDWEST STORES

AUKŠTOS RŪŠIES MAISTAS! • ZEMOMIS KAINOMIS!

SU VIRŠUM 400 KRAUTUVIŲ JŪSU PATARNAVIMUI

Kodel Kentet

nuo Galvos Skausmų, Vidurių Paleidimo Nervinimo Nervingumo Vidurių Išputimo Nemigos ir Stokos Apetito dėl Užkietėjusių Vidurių?

Gaukite greitą, išbandytą, malonią pagalbą su Dr. Peter's

G O M O Z O

Šis vidurius atleidžiantis ir stiprinantis vaistas švelniai pašalina viduriuose susirinkusias medžiagas; padeda pašalinti iš vidurių užkietinančias dujas ir suteikia viduriams malonius šilumos jausmus. Gomozo nuostabus veikimas pareina nuo moksliskos formules, kurion įeina 18 (ne viena ar dvi) gamtos mediciniški žolij, šakni ir kitų vaistinių augalų — nuo slaptos formulės, tobulai išvystytos per 78 metus. Taip, greitai, maloniai, išbandyti pagalba nuo vidurių užkietėjimo dar šandien kaimyninėj vaistinėj nusipirkitė arba užsisakykit Gomozo.

SPECIALIAI Susipažinimui SIULOMA

11 oz. bonka, kuri bus prisūsta į naktį mus tik už \$1.00.

SIOŠKITE ŠI "SPECIAL PASIŪLYMO" KUPONĄ—DABAR

Įdėtas \$1.00. Atsiųskite man apmokėtą reguliarij 11 uncijų bonką GOMOZO.

C. O. D. (Išlaidos pridėtos.)

Vardas.....

Adresas.....

Pašto Ofisas..... Dept. 670-39N

Dr. Peter Fahrney & Sons Co. 2501 Washington Blvd., Chicago 12, Ill. 250 Stanley St., Winnipeg, Man., Canada

Dykai Išbandymas

Reumatiški Skausmų Arthritis

Jei dar niekad nevartojot ROSSE TABS nuo Raumeninių skausmų, tankiai ausėjusių su Reumatizmu, Arthritis ir Neuritis, tai kodėl nepabandyti juos ŠIANDIEN mūsų išlaidomis? Vartojamos tik stancijų virš 25 metų.

DIKAI SKAITYTOJAMS ŠIO LAIKRAŠČIO

Mes kviečiame jus pabandyti juos ne mokėdmo. Dalekite atsiųsti jums siunčtinį 24 TABLETS DYKAL. Jei nepilnai busite patenkintas gaunama paraba, gražinkite likusią dalį ir už tai jus nebuste mums skolingas. Bandytas nekaitinos jums nei vieno cento. NESIŪSKITE PINIGŲ. Tik atsiųskite savo vardą ir adresą greitai ir: Rosse Products Co., Dept. X-5 2708 Farwell Av., Chicago 45, Ill.

Lietuvių Kalbos Vadovas

Skubos keliu spausdinamas LIETUVIŲ KALBOS VADOVAS Bielefeld spaustuvej Vokietijoje. Dirba dvi darbininkų pamainos, organizuojama ir trečioji.

Knyga turės per 700 puslapių ir tik 2.50 dol. Paskubėkite užsiprenumeruoti. Pinigus pašto orderiais arba banko čekiais siųskite man.

JUOŽAS AUDENAS. Generalinis Įgaliotinis, 14 Townsend Street, Boston-Roxbury, Mass.

"Lietuvis"

Vietoje "Minties" ir "Mūsų Kelio" laikraščių, kurie sustojo eje, nuo š.m. liepos mėnesio 15 dienos eina Vokietijoje, Memmingene, laikraštis "Lietuvis".

"Lietuvių" leidžia buvusieji "Minties" ir "Mūsų Kelio" leidėjai.

"Lietuvio" prenumeratos kaina Amerikoje mėnesiui 50 centų.

Norintieji turėti šį laikraštį prašomi išrašyti jį per "Lietuvio" atstovą Amerikoje Steponą Nasvytį, 4579 W. 157th str., Cleveland 11, Ohio, prisiunčiant jo prenumeratą užsisakomam laikui.

Steponas Nasvytis.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

George Paškauskas MONARCH LIQUORS

Didelis pasirinkimas degtinės, vyno ir alaus gerfi prie baro ir neštis namo. Jaunas lietuvis, antrojo pasaulinio karo veteranas dabar biznyje. Neužmirškite užėiti ir pirkti reikmenis lietuvių užėjoje.

3529 So. Halsted Street Tel. YARDS 7-6054.

Planavimas ir Taupymas daro žmogų laimingą. Pradėk taupyti nors po truputį kas savaitę. Pas mus jūsų sutaupos yra apdraustos Federal Savings and Loan Insurance Corp., iki \$5000.00 ir neša gerą dividendą. Duodame paskolas namams lengvais išsimokėjimais.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted St. Tel. HAYmarket 1-3317 Atidara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vak. Trečiadi., nuo 9 ryto iki 12 diena. Ketvirtadi. nuo 9 ryto iki 8 vak. Šeštadi. nuo 9 ryto iki 2 p. p.

